

ИКОНОМИКА

Плащайте с карта,
вместо да теглите
от банкомат

На стр. 5

АВТОМОБИЛИ

Особености
на зимното
шофиране

На стр. 23

ЕКОЛОГИЯ

Оживява ли елхата
в саксия?

На стр. 7

Разпространява се бесплатно

тираж 300 000

www.jivotatdnes.bg

Брой 33, 11 - 17 декември 2012 г. (год. I)

ЖИВОТЪТ ДНЕС

actavis
think smart medicine

Светът на модерния човек

Снимка Росен ВЕРГИЛОВ

проф. Любомир Стойков:
**Крайната
екстравагантност
Буди умен
съжаление**

Интервю на
Вивиана АССА
на стр. 19

ЖИВОТ и ЗДРАВЕ

Защо хомеопатията трябва да се практикува само от дипломирани лекари и какви са принципите на този тип лечение, четете **на стр. 13** в интервюто с д-р Зорка Уринова, главен секретар на Българската медицинска хомеопатична организация и преподавател в Европейската школа по клинична хомеопатия.

Храна с ценността на злато

През 1933 г. в. „Ню Йорк таймс“ съобщава за смъртта на един китаец, който се смята за рекордьор по достигната от човека възраст. Смята се, че една от причините да надмина две столетия и половина, е консумацията на миниатюрно плодче от Тибет, наречено годжи бери. Какво представлява това растение и защо е толкова уникално, четете в статията на доц. Димитър Попов **на стр. 15**

ПЕРСОНАЛНА ОТГОВОРНОСТ

**Отново назад от
Европа?!**

Лично от премиера Борисов се очаква важен знак - към обществото, но и към външния свят.Ще допусне ли под агресивен лобистко-популистки настиск да бъде отменен прясно приетият закон срещу тютюнопушенето на закрито, защото всички сме наясно кой е реалният авторитет за мнозинството в парламента. В България никакви частични ограничения нямат ефект. Видяхме пародията с обособените помещения. Какви ли шмекерльци предстоят с "избръзали" часовници, ако се допусне пушене след 22:00 ч.? Едва постигнахме нещо важно за общественото здраве и управляващите са на път да направят кръгом. Освен конфуз да се откажат само след няколко месеца от мотивирано, проевропейско решение, те факто ще призоват всички, които не харесват някой закон, да извиват ръцете на властта за отмяната му.

"Животът днес" се ангажира да представя пред 800-хиляндната си аудитория всички гледни точки по предстоящото решение. (ЖД)

T MARKET
Добрият Съсед наблизо!
ЦЕННИТЕ СА ВАЛИДНИ ОТ 11 ДО 17 ДЕКЕМВРИ 2012 г.

0.99 Цена за портокали	0.95 Цена за ябълки
Портокали кг	Зелени ябълки кг
5.49 5.49 лв./кг	4.99 4.99 лв./кг
6.59 лв. Смессти 1.10 лв. Краве сирене "Ситово" кг	5.99 лв. Смессти 1.00 лв. Пиле "Лудогорско" кг, охладено
3.99 Цена за опаковка	Kleenex SKIN KIND Тоалетна хартия "Kleenex" Самомие 8 бр

Включено е в Българска лева, с изключение на ДДС. Предложените акции са ограничени на наличните количества.

Продава се първият Батмобил

Богатите фенове на "Батман" ще се радват на новината, че оригиналният Батмобил ще се продава на търг. Уникалното возило се появи за първи път през 1966 г. в телевизионен сериал с Адам Уест в главната роля. Концептът 1955 Lincoln Futura ще бъде предложен на аукцион, който ще се състои в Аризона през януари 2013 г. В момента

Батмобил е собственост на Barris Kustom Industries, откъдето са надяват да вземат за единствения по рода си екземпляр няколко милиона долара. Автомобилът е разработен от дизайнерския отдел на Ford Motor Co.'s Lincoln Styling и за първи път е показван на публиката през 1955 г. на автошоуто в Чикаго.

В наше време е трудно да удивиш някого със скъпа играчка, но златна тухличка от конструктора Lego си е истинска изненада. Според слуховете най-добросъвестните работници, които са се трудили в компанията 25 години, никога са получавали като награда златна 14-каратова тухличка Lego с тегло 25,6479 грама. Една от базовите части на най-популярния конструктор се предлага в интернет магазина BrickEnvu на баснословната сума от 14 450 долара. Но това е нищо в сравнение с колекционерската стойност на съвсем дребната тухличка. По света има много хора, които са превърнали Lego в свое хоби и са силно пристрастени към започналия живота си като детска игра конструктор.

Златна тухличка Lego

Иконки в смартфон вдъхновяват дизайнър

Ричард Хатън, дизайнър на мебели и любител на смартфони, разработи колекция, чийто стил копира яростта и лаконичността на иконките в менюто на мобилния телефон. Според автора създадените от него мебели изглеждат съвременно, а простотата им ги прави универсални,

зашото не са свързани с определено време или епоха. Колекцията, наречена Apps, може да стане част от обзавеждането на хол или кухня. Предложените от Хатън мебели лесно се комбинират с други и всеки може да намери собствено оригинално решение на интериора в

дома си. Неотдавна колекцията беше представена на изложение за интериорен дизайн в Белгия и предизвика огромен интерес у публиката и специалистите. Серийното производство на оригиналните мебели вече започна, но за цената им все още нито не се знае.

SMS-ът стана на 20 години

На 3 декември преди 20 години беше изпратено първото SMS съобщение. Нийл Папърт, британски инженер, изпратил съобщение от персоналния си компютър на мобилния телефон на свой колега, за да го поздрави с Рождество Христово. От този момент досега са били изпратени няколко трилиона SMS-и. През последните години обаче се появиха конкурентни устройства, като приложения за смартфон, които понижиха популярността им в страни като Великобритания и САЩ. Но кратките съобщения намират други сфери на приложение. В Швейцария например беше тествана система, която предупреждава овчаря за евентуално нападение на вълк над стадото. Върху овцете се закрепва датчик, отчитащ сърдечния ритъм, и когато пулсът на животното се повиши до определени граници, устройството изпраща SMS на пастира и освобождава вещество, гонещо хищника.

Хранителна добавка

Lacto 4

Пробиотични капсули

ЖИВИ ЛАКТОБАЦИЛИ

Здраве
през
Всички сезони

Подпомага
възстановяването
на чревната микрофлора
по време и след лечение
с антибиотици

КАЧЕСТВО ОТ
Ecoparm®

Лакто 4

Хранителна добавка
Лактобацилус acidophilus
Лактобацилус rhamnosus
Лактобацилус delbrueckii subsp. bulgaricus
Стрептококкус thermophilus

30 капсули

Екофарм ЕООД, 1421 София, бул "Черни Връх" 14, бл. 3; тел: 02/ 963 15 96

МЛАДИТЕ ГОВОРЯТ ЗА...

Георгина Костадинова, 20 г.

Пия алкохол, разбира се, като всеки млад човек. Но винаги умерено. Предпочитам по-леки спиртни напитки, например коктейли. За съжаление обаче повечето хора посягат към чашката твърде често. Може би защото избиват някакви комплекси и алкохолът ги кара да се чувстват по-силни и уверени в себе си. Около 60-70% от връстниците ми прекаляват с пиемето. Мой приятел например влезе в токсикологията след употреба на некачествен и в големи количества алкохол. Така че според мен алкохолът винаги трябва да бъде консумиран умерено и не е необходимо на всеки празник да се вдигат наздравици. На Коледа например у нас не пием алкохол.

Габриел Драгиев, 20 г.

Смятам, че алкохолът е полезен, ако се консумира в нормални количества. Доста често обаче младите хора прекаляват с "черпенето". Аз обичам да пия уиски или бира и мога да кажа, че отдавна не съм прекалявал. Много често човек се обръща към алкохола за по-добро настроение, но в крайна сметка винаги можем да си направим празника или купона и без него. На мен например ми се случи нещо доста неприятно. Веднъж попрекалих със спиртните напитки и след това имах здравословни проблеми. Ето защо повече не повтарям. Моят съвет към младите хора е да не прекаляват с алкохола, да пият с мярка и просто да се забавляват.

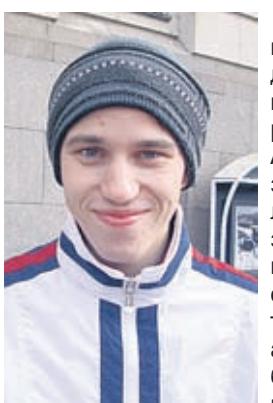

Петър Асенов, 20 г.

Алкохолът е средство за бягство от реалността. Това обаче не е начинът да се справиш с проблемите. Често дори непълнолетни деца посягат към чашката, което няма как да им помогне да намерят решение. Когато пиеш, не означава, че го правиш, защото е модерно, а по-скоро защото търсиш изход от дадена ситуация. Над 70-80% от моите връстници употребяват алкохол, и то не само по повод даден празник. Лошото е, че в зависимост от характера на човек на всеки спиртни напитки влияят по различен начин. Някои буйстват, други пелтечат, трети забравят какво са правили. Така че трябва да се консумира с мярка, аз например почти не пия алкохол.

Николай Георгиев, 19 г.

Пия основно бира, в неголеми количества и предимно лялото. Алкохолът никога не ми е доставял невероятно удоволствие. Според мен консумацията на спиртни напитки е въпрос на семайно възпитание и самоконтрол. Ако въкъщи ти обръщат внимание и ти обяснят за негативното му въздействие, няма да се увеличаш по чашката. Често обаче младите хора зализат по алкохола, защото попадат в неправилна среда. Имаше един много тежък случай с моя позната, която се напи на купон и след това я изнасила, възползвайки се от недекватното ѝ състояние. Така че, за да се избегнат такива инциденти и здравословни проблеми, е добре човек да пие с мярка.

Анкетата подготви Мирослава КИРИЛОВА

Милена Рашева, 18 г.

Аз почти не пия алкохол и смятам, че е особено грозно, когато жена се напие. И при мъжете не е красива гледка, но те сякаш повече издържат на алкохол. Често се случва младежи да станат истински алкохолици и ежедневно да пият, защото имат проблеми и търсят някаква утеша. След лошо напиване пък мой приятел попадна в токсикологията. А според мен доброто настроение не се създава с помощта на спиртните напитки. Човек винаги може да прекара чудесен празник и да се забавлява с добра компания, с танци и музика, без да употребя алкохол. Съветът ми към младите хора е да си казват "Наздраве", но винаги с мярка!

СТОП КАДЪР

Гватемала и нашия Зелениковец ги делят не само разстоянията, а и температурите. Приликата обаче е очевидна и се нарича красота

Снимки Мирослав НАНКОВ

Уважаеми читатели, очакваме
вашите снимки на info@health.bg
и на znanieto@yahoo.com

ПОСОКИ

Има ли
давност
добрината

Петър ГАЛЕВ

Преди няколко дни американският професор от еврейски произход Артър Кригман, без може би да разбере, даде болезнен урок пред повече от 1000 души, събрали се на благотворителен концерт за децата с аутизъм в столичната зала "България". Не, не става въпрос за медицина, нито просто за благотворителност. Прочутият лекар просълзи много от присъстващите с изявленето си, че единствената държава извън САЩ, в която идва да лекува деца, е България. И веднага посочи причината - "вашите предшественици спасиха по времето на Втората световна война хиляди евреи от сигурна смърт в концентрационните лагери". Затова професорът чувства като свой дълг днес да помогне на правнуките на тези спасители. Направо онемя! Човек с блестяща кариера, който живее и работи на хиляди километри от Европа и който би бил приет с отворени обятия навсякъде, идва тук по морални съображения с давност 69 години! И без да има какъвто и да е конкретен персонален мотив. Веднага си помислих - колко от днешните хора у нас знаят кой е Димитър Пешев и какво движение е повел? И дали сме способни на истинска благодарност дори към благодетели, които са помогнали лично на нас или на наши близки. Отговорите нагарчат. Димитър Пешев - човекът със сериозни заслуги за спасяването на много евреи в България, е съден за фашистка дейност и антисемитизъм. По-късно умира в нищета. А случилото се през 1943 година в днешното ни общество често става повод за разделение вместо за единение.

СЕТИВА

Нешка Робева
и спектакълът
„Кармен от
„Факултето“

На стр. 6

ЕКОПРАЗНИЦИ

Каква елха
да изберем

На стр. 7

ЗА ДАМИ

Модата
на ръчното
плетиво
не отминава

На стр. 8

НАВИГАТОР

Топ дестинациите на ЮНЕСКО

На стр. 20

ГРИП

Ревматологичните
усложнения

На стр. 10

АЛТЕРНАТИВА

Хомеопатията
има бъдеще

На стр. 13

Роботи вместо фермери

Населението на Земята бързо расте, а броят на хората, заети в селското стопанство, намалява. Специалистите непрекъснато предупреждават, че продоволствената криза е съвсем наблизо, затова се роят идеите, които биха могли да избавят човечеството от задаващия се недовимък.

Една от тях е вкарването на роботи в пустещите земи, като по този начин се компенсира недостигът на фермери. Разработките на подобни машини вървят с пълна сила. За никого не е тайна, че масовото внедряване на роботи в производството се бави не заради несъвършенствата им, а по съвсем друга причина. Истината е, че автоматите спокойно могат да заменят повечето от работещите на конвейерите, строителните площадки, чистачите в офисите и на улици, шофьорите в градския транспорт и т.н. С всички тези и много други човешки дейности роботите могат да се справят. Но това ще доведе до драстична безработица в световен мащаб.

В селското стопанство обаче такива проблеми няма да възникнат, защото броят на хората в тази икономическа сфера непрекъснато намалява. Този процес протича особено бързо в европейските страни, в Северна и Южна Америка, Източна Азия. Все повече и повече фермери се преселват в градовете. Това силно намалява производството на селскостопанска продукция и се налага тя да се внася отвън.

Добър пример в тази посока е Япония. Заради масовото преселване на селяните в градовете Страната на изгряващото слънце удовлетворява само 40% от продоволствените си потребности от собствено производство. Всичко останало е от импорт. Ако се вземе предвид непрекъснатото разтягящият брой на населението, то опасността от глад в Япония съвсем не е абсурдна. И в този случай роботизацията на селското стопанство може да бъде много добро решение.

Трябва да се отбележи, че идеята за "интелигентна" техника на полето съвсем не е нова. В на-

кои европейски страни и в Америка вече използват роботи за селскостопанската работа, които се ориентират с помощта на GPS. Неотдавна американская корпорация John Deere разработи комбайн, който в необходимия момент самостоятелно вика трактора за извозване на зърното. А германската фирма Fendt вече е пуснала двойка трактори, първият от които се управлява ръчно, а вторият автоматично повтаря действията му. Така времето, през което фермерът прекарва на полето, се съкращава два пъти.

Както показва опитът обаче, тези роботи имат някои сериозни недостатъци. Първо - много са тежки. Работейки на полето, те утъпват почвата, унищожавайки порестата и структурата, както и полезните живи организми, което намалява добивите. Освен това уплътняването на почвата повишава чувствителността ѝ към ерозии, предизвиквани от дъждовната вода.

Затова без съмнение селскостопанските роботи на бъдещето трябва да бъдат леки, но и здрави. Да могат и да се ориентират в пространството. В тази посока се работи много интензивно. Наскоро се появи спътникова навигация RTK-GPS,

с която машината може да определи местоположението си с точност до два сантиметра. Технологията беше разработена в Германия от Арно Рукелсхаузен за модулния робофермер BoniRob. Този апарат открива зелените растения на фон на кафявата почва с помощта на спектрална камера. Автоматът фиксира в паметта си разположението на всеки стрък и периодично проверява как се развива. Сега изобретателят смята да вгради в робота система за разпръскване, подобна на мастилено-струйните принтери. По този начин с микродози хербицид ще се унищожават само ненужните растения, а останалите няма да пострадат.

Според изобретателя използването на химикали ще се намали с 80%. До голяма степен ще се елиминира и отравянето на почвите и реките. Системата ще икономиса и немалко средства, защото всяка година за прочистването на селскостопанските земи от химикалите се отделят колосални суми.

Арно Рукелсхаузен е убеден, че роботът може да се използва и за топене. Изпитанията показват, че датчиците, позволящи да се определи нивото на азот в растениета, ще съкратят разходите за торове също с 80%,

без да пострада реколтата. Освен това с традиционните методи при подхранването на посевите около половината от топовете се оказват безполезни - измиват се от дъждовете или се издувват от вътъра. Точното топене посредством робота ще намали и производството на химикали, кое-то също ще доведе до съществени икономии.

Остава въпросът как да се научат роботите да различават бурените от културните растения. От Австралийския център за полева роботехника смятат, че най-лесно ще бъде апаратите да се програмират да разпознават растенията по формата на листата. Изпитанията на създадения в центъра робот Danish HortiBot доказваха, че това е възможно. Апаратът действително може да се ориентира по снимки на листата, които се съхраняват в паметта му.

Очевидно Япония ще е първата страна, в която интелигентните машини от ново поколение ще излизат на полето. Неотдавна там стартира петгодишен проект за роботизация на селското стопанство с бюджет 8 млн. долара. Японците се надяват с помощта на автоматите да вдигнат нивото на производстваните от тях растителни продукти до 60%. (ЖД)

Мирослава КИРИЛОВА

С наближаването на коледните и новогодишните празници банките у нас очакват повече от 60% ръст на плащането с карти. Очаква се през декември картодържателите да похарчат с 60% повече в сравнение със средномесечната сума за покупки на ПОС терминал за 2012 г. Според последни проучвания в България около 70% от хората предпочитат да изтеглят пари от банкомат и след това кеш да платят покупките си. 30% от пазаруващите обаче ползват ПОС терминал - устройства за пряко плащане с карти, и използват дебитна/кредитна карта, за да си вземат желаните стоки или ползват услуги.

Според последните проучвания на Euromonitor International, които излязоха през ноември, в САЩ например тенденцията е обратна. През 2011 г. 62% от потребителите са предпочели да извършат директни плащания с карта, докато по-малката част от американците се разплащат кеш след предварително изтегляне на пари от банкомат.

Според Мариана Великова-Чаушева, директор управление "Карти" в "УниКредит Булбанк", доста по-изгодно на клиента ще му излезе да плати направо с картата си - независимо дали е дебитна или кредитна. Предимството освен отстъпки, които се ползват в търговските обекти по редица картови продукти, е и това, че клиентите не носят пари в брой, посочи експертът. Не е нужно и да се съобразяваме с предварително изтеглената или пригответена сума, а можем да направим по-големи покупки и да сме по-независими при избора си.

Все повече търговци имат ПОС терминал, кое-то влияе и върху тенденцията през последните години да се увеличават директните плащания с карти.

"Повечето банки са освободили от такса клиентите си при директно плащане, което е и послание на нашия сектор - да се повиши прякото разпла-

Коледен бум на разплащането с банкови карти

само магнитни карти.

Мариана-Великова Чаушева даде няколко съвета, с които лесно можем да се предпазим от източване на сметките си по кредитна или дебитна карта:

1. Щом получите ПИН кода с картата си от банката, го сменете с такъв, който да ви е удобен за запомняне.

2. Не записвайте никъде ПИН кода и не го споделяйте с никого. За

съжаление все още са често случаите, когато наши

клиенти си залепят с листче ПИН кода на самата карта в портфейла си. Крадци обаче отмъкват цялата чанта и нищо не им пречи да имат достъп до вашите пари. При откраднатата банкова карта задължително информирайте банката издател. Обадете се в 24-часовите центрове за работа с клиенти, за да блокират картата ви.

3. Винаги прикривайте въвеждането на ПИН

кода с ръка, когато теглите от банкомат, за да предпазите картата си от скимиране.

4. Можете да се възползвате от една допълнителна безплатна услуга.

При електронната търговия, която се развива изключително динамично през последните години и ще продължи да е така, някои банки предлагат из-

ползването на втора парола, която вие си измисляте. Услугата се нарича "Сигурни плащания" и предлага още една защита на вашите пари.

От разговора ни с банковия експерт стана ясно, че сред притежателите на карти най-много са жени. Дамите, които са си направили кредитни карти през последните две години, са се увеличили с 47%. Тези с дебитни - 44%. В потреблението си обаче жените правят избор с пониска покупателна стойност - средното единично плащане е 62 лв. при кредитните карти и 56 лв. при дебитните. Представителите на силния пол пазаруват по-рядко с карти, но пък харчат повече като единична стойност - средно 89 лв. с кредитна карта и 73 лв. с дебитна.

ГРИПЪТ ВЕЧЕ НЕ Е ТОЛКОВА СТРАШЕН!

A190/11.10.2012

ОТПАДНАЛОСТ, УМОРА
Sargenor
Аргинин аспартат

ИМУНИТЕТ
Хранителна добавка
Lacto 4
Живи лактобацили

ПРОФИЛАКТИКА И ЛЕЧЕНИЕ
Антивирусни препарати

МУСКУЛЕН ТОНУС
NeOx
Масажно масло

ДИХАТЕЛНИ ПЪТИЩА
Хранителна добавка
N-Ti-Tuss
Комбинация от 7 билки

ГРИП

виж на www.health.bg

За пълна информация: ЕКОФАРМ ЕООД, 1421 София,
бул. „Черни връх“ 14, бл. 3, тел.: 02 963 15 96, 02 963 15 97, факс: 02 963 15 61

Tочно преди година се появи новината, че Нешка Робева възнамерява да сложи край на кариерата си. Повод за това стана участието ѝ в телевизионно предаване, в което тя спомена, че обмисля това решение, но след още един спектакъл. Медийната суматоха предизвика самата Нешка да обясни пред столичен вестник: "Наистина съм изморена. Все пак да се говори за оттегляне е твърде рано. Освен че човек иска да се откаже, той има

**Тореадори,
контрабандисти,
танцьори,
годеници и
влюбени
танцуват
в „Кармен от
„Факултето“**

ангажименти и отговорности - не може да

прави това, което му се иска, ако от него зависят много други хора".

Тогава шоуто "Кармен от „Факултето“" все още беше на етап планиране. Днес спектакълт вече е факт и за първи път мо-

Нешка Робева

же да бъде видян на премиерата му, която е на 12.12.12 от 20 ч. в зала 10 на НДК. Тогава софиянци и гости на столицата ще могат да видят това зрелище, с което трупата "Нешанъл Арт" ще отбележи своя 12-и рожден ден. Както обикновено сценарият, хореографията и режисурата са дело на неуморимата Робева, а оригиналните арии на Бизе са предвидени на български език.

Както съобщава сайтът Следи.NET, в блескавата постановка освен танцьорите от трупата на сцената ще се появят за своето специално участие

и музикантите от "Румба Афисионадо". Шоуто включва разнообразна музика - от Бизе до испанското фламенко с елементи от български фолклор и цигански ритми. Чрез езика на движенията и изяществото на танца ще можем да проследим опасното съперничество между красивата циганка Кармен от столичния квартал "Факултето" и младата българка Рада, които се срещат всяка вечер в заведение, в което представят фолклорни програми.

Билетите за "Кармен от „Факултето“" са на цени от 20 и 30 лв. и могат да бъдат закупени от Билетен център на НДК.

Първият спектакъл на "Нешанъл Арт" - "Два свята", бе точно преди 12 години - на 12 декември 2000 г., също в зала 1 на НДК. Последваха "Орисия", "Готови ли сте", "Среща в

"Споменът"... Статистиката сочи, че трупата на Нешка е изнесла над 400 представления у нас и в чужбина, а "Два свята" ще остане в историята като първия български спектакъл, стигнал до Бродуей.

Злите езици шушукат, че "Факултето" вероятно ще бъде лебедовата песен на знаменитата ни хореографка. По всяка вероятност това отново ще се окаже клюка. Фантастичната енергичност на Нешка Робева едва ли ще я изостави, за да може тя спокойно да се оттегли от хореографската си дейност и още по-спокойно да изостави любимата си трупа. Ако все пак искате да научите истината от първа ръка, идете и вижте танцовото шоу и след представлението ще чуете решението от самата Нешка - дали продължава напред, или 12 години стигат...

Произведения на известни художници отиват на търг

Българската академия на науките и изкуствата (БАНИ) организира благотворителен аукцион, който ще се проведе на 17 декември 2012 г. от 17 ч. - оглед, а от 19 ч. начало на аукциона в Бутик хотел "Кристъл Палас", ул. "Шипка" 14. В благотворителния търг ще със свои произведения участват осем художници - акад. Георги Чапкънов, акад. Христо Стайков, акад. Иван Газдов, акад. Борис Гондов, акад. Михаил Лалов, акад. Никола Манев, акад. Богомил Николов, доп. чл. Симеон Спиридонов и доп. чл. Иrena Димова.

Събранныите средства ще бъдат дарени за свикване на Втори велики събор на българите по света, който ще се състои през ноември 2013 г. във Варна.

Телефони за контакти:
02 851 06 24; 0898 55 89 77.

„Натюрморт с птица“, худ. Ирина Димова

„На кръста“, худ. акад. Георги Чапкънов

Чия е Македония според Санстефанския договор?

През целия период на османското владичество населението на Македония се възприема от османските власти като българско.

Затова и съгласно предварителния мирен договор между Турция и Русия, подписан в Сан Стефано, Македония е включена в рамките на българската държава. Провежда се всенародно допитване в редица райони на Вардарска и Егейска Македония, в резултат на което тези територии се включват в рамките на Санстефанска България. Това решение оставя трайна следа в нашата историческа памет и се превръща в национален бляян.

Повече подробности можете да прочетете в книгата "Българската национална кауза (1782 - 2012)" от акад. проф. г-р Григор Велев.

ДУМИТЕ

Да

Румен ЛЕОНИДОВ

Предложението на вице-Маргарита Попова за премахването на дожivotния затвор без право на помилване ни завари неподгответи. И събуди стари страхове и дори гневни реакции. Ако искам да се харесам на повечето читатели, ще отменихме смъртната присъда, ами ще проявяваме и милост към садистите, към изродите, които убиват с удоволствие!". Да, гърбавия само гробът го изправя, но в желанието си за мъст не ви ли се струва, че започваме да говорим и разсъждаваме като убийци? Справедливият ни гняв ни вкарва в ролата на инквизитори, съкаш ние сме последната морална инстанция, която може да прекъсва животи или да раздигне смърти, без да ѝ мигне окото. Нали сме християни, нали философията око за око, зъб за зъб е отречена от Христос още преди 2000 и курс години?

Нали още тогава мислещото човечество се е отказало от примитивните си разбирания и е приело учението на своя нов духовен водач? Мнозина ще кажат: не сме вярващи, ние вярваме в жестокото, но справедливо наказание. Вярвате в жестокостта? Вярвате в убийството на себеподобния? Вярвате, че людете трябва да бъдат людоеди, че людодите между нас също трябва да бъдат заклани и издържани?

Предложението на Попова е не по-малко хуманно от отмяната на смъртното наказание. То е пореден отказ от предишните времена, от силовите им методи на възпитание - върши, в училище, в пионерски лагер, в казарма, в затвора, в концлагерите... Проблемът на това предложение е, че е преждевременно. Че по-голямата част от обществото ни не е готова за него. Че повечето граждани не вярват в приказките за реформирана съдебна система. Че от тази поправка в Наказателния кодекс ще се възползват всички, които имат достатъчно пари да откупят свободата си. Че това ще бъде още една законова вратичка типомълком да се заобикаля Справедливостта. Въпреки всичко аз съм "за". Защото вярвам, че има Вяра, Надежда и Любов. Че те ни правят различни от зверовете, че човеците са съзнателни същества, водени от своя ум, разум и интелект, а не от първичните си рефлекси на животни.

**Сатиричен театър
Алеко Константинов**

Голяма сцена

Начало: 19:00

**14 Декември, Петък
ЛЕКА ФОРМА НА ТЕЖКА ДЕПРЕСИЯ**
от Станислав Стратиев

**15 Декември, Събота
ПРЕЛЕСТИТЕ НА ИЗНЕВЯРАТА** от В. Красногоров

**16 Декември, Неделя
РИМСКА БАНЯ** от Станислав Стратиев

**17 Декември, Понеделник
ВЕЧЕРЯ ЗА ТЪПАЦИ** от Франсис Вебер

**19 Декември, Сряда
ИСТЕРИЯ** от Тери Джонсън

**Камерна сцена
„Методи Андонов“**

начало: 19:00

**15 Декември, Събота
АНДЕРСЕНОВИ ПРИКАЗКИ** по Андерсен

**16 Декември, Неделя
АНДЕРСЕНОВИ ПРИКАЗКИ** по Андерсен

**19 Декември, Сряда
АНДЕРСЕНОВИ ПРИКАЗКИ** по Андерсен

начало: 11:00

**17 Декември, Понеделник
ГАРФЪНКЪЛ ТЪРСИ САЙМЪН** от З. Каменова и К. Ангелов

www.satirata.bg   **Билетна каса: 02 988 10 60**

Елха в саксия - перфектната алтернатива

Декември е. На път сме да изпратим още една година и да посрещнем нова. Както обикновено това няма да се случи тихомълком. Предстоят любимиите за малки и големи зимни празници. За да усетим обаче коледния дух, не бива да забравяме украсата. Големите блестящи топки и гирлянди. Весело намигащите разноцветни лампички и, разбира се, коледното дръвче.

Криси ЙОРДАНОВА

Kогато говорим за елхата, възникава една дилема - естествена или изкуствена да бъде тя? Някои решават проблема с едно бъркане в шкафа. Няма изпадали иглички, упорито забили се в килима или мокета. Приленко прибраната изкуствена елха е чудесен вариант. За други обаче нещата не са толкова прости и алтернативата пластмасов заместител не е решение. Но пък предстои сблъсък със собствената съвест - не е ли прекалено egoистично да се отсичат дръвчета, за да можем да им се порадваме няколко дни? "Отсеченото дърво е мъртво дърво!", това беше първото нещо, което ни каза Нели Дончева, координатор на "Гори" към "WWF Дунавско-Карпатска програма България". Вярно е, че елите се отглеждат именно с тази цел и реално не нарушават екобаланса (идея, с която се опитваме да запушим устата на гузата си съвест), но е логично да си зададем въпроса, дали всички предлагани на пазара дръвчета са именно такива? "Проучване от мината година, направено от Изпълнителната агенция по горите, показва, че голяма част от предлаганите на пазара ели са именно от незаконна, нерегламентирана сеч", продължава събеседничката ни.

Изкуствените заместители също не са екологично безобидни, тъй като материалите, от които се изработват, не са безвредни. Самото им производство оставя своя отпе-

чатък върху природата (най-вече въглероден!), но оправданието в случая е, че сдобивайки се с една такава елха, ще я ползвате години наред. Най-удачният вариант към момента, особено пропагандиран през последните години, е дръвчето в саксия. След като изпълни мисията си, то може да бъде залесено и да продължи да живее. Хем ще ви носи радост през празничните дни, хем ще ви донесе удовлетворение от това да засадите свое собствено дърво. И тук обаче трябва да се съобразим с някои препоръки. "Най-често хората гледат короната на дървото и не обръщат внимание на подземната част. Ако дръвчето не е извадено по подходящ начин, ако е нарушената кореновата система, възможно е да не оцелее, след като бъде залесено след празниците", предупреждава Нели Дончева. Освен това е важно и как се съхранява в дома ви. Живата ела не може да стои повече от 10-15 дни на по-висока температура и трябва да е далеч от източниците на топлина. Необходимо е да се уцели подходящият момент за засаждане, както и мястото.

"Много от предлаганите на пазара коледни дръвчета в саксии са чуж-

НОВИ КРЕМОВЕ ОТ ГЕРМАНИЯ СЛЕКОВИТИ БИЛКИ РЕШАВАТ БЪРЗО ПРОБЛЕМИ И СПЕСТЯВАТ ПАРИ

Нови оригинални кремове от Германия, с търговската марка НАТУРХОФ превзеха българските аптеки и предизвикаха небивал интерес! Те са с високо фармацевтично качество и бързо и ефективно подпомагат решаването на редица проблеми като: болки в ставите, мускулите и гърба, уморени крака, разширени вени и кожни проблеми. Освен това любимите на много европейци кремове НАТУРХОФ са в голяма опаковка от 250 мл и са на НЕВЕРОЯТНА ЦЕНА ОТ ОКОЛО 5 лв. В БЪЛГАРСКИТЕ АПТЕКИ.

Кремовете НАТУРХОФ СА 5 вида:

1. НАТУРХОФ "Гел – балсам с дяволски нокът, арника и евкалипт" 250 мл
Неговите съставки бързо и ефективно допринасят за възстановяване при остри и хронични ставни проблеми като артрит, ревматизъм, болки и скованост на ставите и гърба, шипове, схващания, травми и др.

2. НАТУРХОФ "Крем – балсам за крака с див конски кестен и червени лозови листа" 250 мл
Неговите съставки бързо и ефективно допринасят за укрепване на венозната система, помагат при разширени вени и спукани капиляри, стимулират кръвообращението, успокояват болката и напрежението при уморени и отекли крака, имат охлаждащ ефект.

3. НАТУРХОФ "Крем – балсам с екстракт от арника" 250 мл
Неговите съставки бързо и ефективно допринасят за възстановяване при ставни и ревматични болки, артрит, скованост на ставите, шипове, схващания. При травми – изкълчване, натъртане, навязване разтягане на сухожилия, мускули и др.

4. НАТУРХОФ "Гел – балсам с див конски кестен, арника и алпийски билки" 250 мл
Неговите съставки бързо и ефективно допринасят за успокояване на болката и напрежението в мускулите, гърба, кръста и ставите. Подпомагат при артрит и ревматизъм, подобряват кръвообращението и са подходящи при разширени вени, спукани капиляри, отоци и синини, уморени и натежали крака и др. Имат охлаждащ ефект.

5. НАТУРХОФ "Крем – балсам с екстракт от невен" 250 мл
Подходящ за лице и тяло. Екстракти от невен има противовъзпалително, заздравяващо, успокояващо, омекотяващо и овлажняващо действие. Използва се при груба, гралава и напукана кожа, охлзвания, пропривания, изгаряния и други ранички. Ухапвания от насекоми, екземи, лиши, херпеси, брадавички и кожни раздразнения. Изключително подходящ за чувствителна кожа.

А ето и нашата сензационна оферта!

Единствено сега можете да получите крем-балсамите НАТУРХОФ само за 1 лв.

КАК? Като закупите в аптеките от промоционалните пакети „Витаголд“. В тях ща намерите 2 продукта: Доказана хранителна добавка от „Витаголд“ на добре познатата изгодна цена + крем НАТУРХОФ само за 1 лв., като по този начин спестявате цели 4 лв., или до 30% от цената на двата продукта.
Пакетите са следните:

1. За здрави стави и движение без болка – 3 вида пакети

„Реставит Алфа + Омега“ 30+30 капсули за 16 лв. + НАТУРХОФ "Гел – балсам с дяволски нокът, арника и евкалипт" 250 мл. само за 1 лв., общо 17 лв.
или

„Реставит Алфа + Омега“ 30+30 капсули за 16 лв. + НАТУРХОФ "Гел – балсам с див конски кестен, арника и алпийски билки" 250 мл. само за 1 лв., общо 17 лв.
или

„Колаген комплекс“ 100 таблетки за 16 лв. + НАТУРХОФ "Крем – балсам с екстракт от арника" 250 мл само за 1 лв., общо 17 лв.

2. За здрава и красива кожа – 1 пакет

„Колаген комплекс“ 100 таблетки за 16 лв. + НАТУРХОФ "Крем – балсам с екстракт от невен" 250 мл само за 1 лв., общо 17 лв.

3. За уморени крака и разширени вени – 1 пакет

„Колаген комплекс“ 100 таблетки за 16 лв. + НАТУРХОФ "Крем – балсам за крака с див конски кестен и червени лозови листа" 250 мл само за 1 лв., общо 17 лв.

4. За добро кръвоосъзване и топли крайници – 2 вида пакети

„Виногин макс“ 30 капсули за 12 лв. + НАТУРХОФ "Крем – балсам за крака с див конски кестен и червени лозови листа" 250 мл само за 1 лв., общо 13 лв.
или

„Виногин макс“ 30 капсули за 12 лв. + НАТУРХОФ "Гел – балсам с див конски кестен, арника и алпийски билки" 250 мл само за 1 лв., общо 13 лв.

от - VITAGOLD - ЖИВЕЙ ЗДРАВОСЛОВНО

Обявените цени са препоръчителни. Търсете в аптеките.

Биологично активни хранителни добавки от природата! За информация: 0886 73 63 63, www.vitagold.bg

Как се отслабва на дивана

Мария ПЕТРОВА

Коледните пости обикновено премахват животинските мазнини, въпреки че идеята е за отърване от скотските мисли.

Закръглените и пухкавите обаче имат голям избор за слабеене, докато си лежат на дивана. Необходими са два китайски пръстена на палеца на крака. Двайсет минути с тях са равни на един час ходене, търди рекламата. В сайтовете за колективно пазаруване магнитните пръстени са около десетачка, но из интернет се намират за по долар бройката. Тайната е в източната медицина, тъй като пръстените притискат с магнитното си поле акупунктурната точка "ИнБай", която се намира в основата на палеца на крака. Магнитните импулси ускоряват метаболизма, стягат мускули, топят мазнини.

Коланите също са много рекламирана стока за топене на мазнини. Те са от неопрен или друг изолиращ материал, който увеличава потенето. Подобни аксесоари са добре познати на спортисти, които трябва да влязат в определена категория за кратко време.

С коланите се свалят килца, но за кратко. Идеята на избиращите колани пък е да намалят сантиметрите на талията или да стегнат коремните мускули, докато просто си гледат телевизия. Те са с различни програми и интензивност, мускулни контракции и други технологии.

Шортите също вече не са само за фитнеса. Еластична материя стяга тялото и под дрехите. Съдържат странини екстракти като от черен дроб на дълбоководни риби, от лута червена чушка и лайка, което

според рекламиите намалява мазнините и подобрява кръвообращението. На пазара има клинове с какви ли не капсули и антицелулитни съставки. Продават и такива чорапи, чиято цел, изглежда, е да извият глезени като на газела. Микрофибрни бикини пък намаляват талията. Съдържащите се в тъканица микрокапсули с кофеин и масло от манго разрушават мазнините и подхранват кожата. Носят се всеки ден 6 дни за максимален ефект, въчер се свалят.

Вълчият апетит из-

чезвал и с лепенки. Пет килца за 10 дни без никакво усилие. Лепят се всеки ден на бедрата, ханша и корема. Десетки сайтове рекламират кутии за по 15 лева, които стигат за цял месец. Хиляди гелове, емулси, кремове и лосиони горят мазнини и гладят кожата. Някои пият кафе не за събуддане, а за слабеене. Други пък джакват специални дълъги, топящи мазнини. Има и дами, които отслабват под хипноза, слушайки цял месец някакъв запис.

Подобни продукти обаче не водят до крайно и трайно унищожаване на излишните килограми, тъй като не може да се топят мазнините само от талията, ханша или бедрата. Едва ли някой ще се напъхва в потесни дънки за Нова година, ако единственото му движение е между хладилника и дивана. Дори ако целият е покрит с билкови лепенки, има магнитни пръстени на краката, масажиращи чорапи на глезните, микрофибрни бикини с люти чушки и избиращ колан на талията. Освен всички слабеещи продукти по тялото са необходими повечко движение и по-малко хапване.

Снимка Рада ПЕТКОВА

Плетеничие

Тина БОГОМИЛОВА

Доста хора вярват, че плетеното носи щастие. За Савена Зълччин плетенето е любов. Един пуловер показва обич и грижа, както Мини винаги плете за Мики Маус. Савена се хваща сериозно за иглите, преди да роди дъщеричката си. Според нея ръчното плетиво е специален подарък, който се прави на близък човек. Деца и внуци години наред ще се гледат на снимки с пуловерчето, плетено от мама или баба.

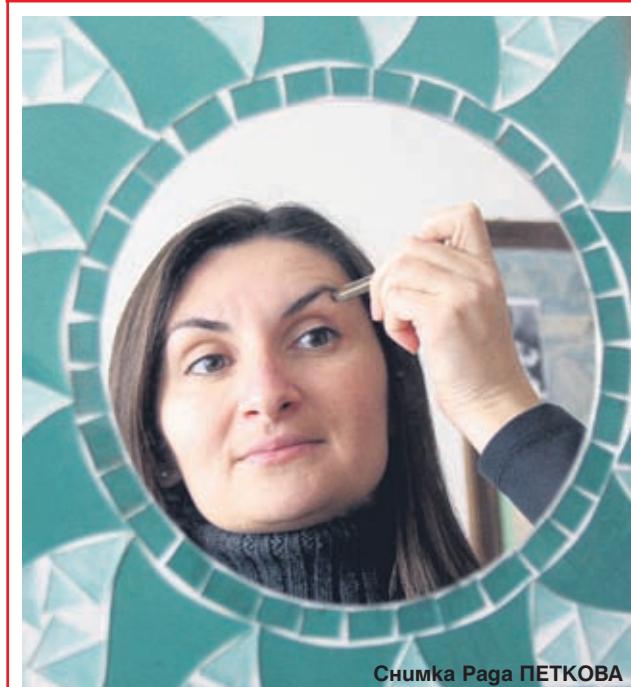
Плетаческото въображението няма край. Защо не плетена вратовръзка, панделка за коса или бутилка добро вино в ръчно плетена къщичка? Малките аксесоари също са приятен и практичен жест - чифт ръкавички или топло шалче.

Много популярно е и навлизането на плетивото в домашния интериор - абажури, за-

вивки за мебели, възглавници и какво ли не. Налагат се дори плетените калъфи за мобилни телефони и лаптопи, подвързии за книги. Плетенето е и начин за много работещи же-

ни да изпитат онова незаменимо удоволствие, направо потребност, да произведат нещо със собствените си ръце, смята Савена. Любопитно е, че до 80-те години на XVII век в Англия с ръчно плетиво

Снимка Рада ПЕТКОВА

Кристина ПЕШИНА

Старо правило е, че преди да започнете с нанасянето на грима, трябва да се погрижите за веждите си. Прилежно оформени и леко потъмнени с молив, те са изключително важни за цялостната завършеност на визията. В това ще ви увери всеки специалист. Неслучайно преди нанасянето на макияжа гримъорите обработват първо тях. Красиво оформлените вежди понякога биха компенсирали липсата на грим, но какъвто и да е той, не би могъл да заличи зле поддържаните вежди.

Преди да пристъпите към епилация на веждите, трябва да определите тяхната крива спрямо

подаръци носят щастие

са се занимавали изключително мъже и гилдията е била строго затворена. А ако живееше в Канада, Савена неминуемо щеше да е клиент на специални плетачески кафенета, където се събиращ с приятелки на кълбо, кафе и приказка.

Качественото плетиво на ръка си е направо бутикова стока. Великолепните дизайнерски модели от скъпа качествена прежда и сложна изработка са възможни почти и само при ръчна работа. Ползването на машини се налага, тъй като за масово производство никой не може да си позволи да плете на ръка. Но има и скъпи машини за сложни плетива и качествена прежда.

Савена цитира плетаческото мото: "Животът е твърде кратък, за да се плете с евтина прежда". Според нея съотношението качество - цена в България е много по-добро в сравнение със САЩ и За-

падна Европа. Но пък у нас липсват достатъчни количества разнообразна прежда. Все още е рядкост мека, приятна на допир, чиста вълна, която дава добър естетически вид на готовото изделие. Но това, което може да се намери у нас, е в пъти

по-евтино от западния пазар и нерядко чужденците купуват с чували от няколкото магазина за прежда в София, казва Савена.

За нея е важно да пипне преждата с ръце и тя сама ѝ подсказва какво да направи от нея. Наскоро се е поя-

вила вълна, която се

пере в машина, много

производители дос-

татично добре са я

омекотили, за да го

няма досадното боцкане

по кожата. Вече се

предлага дори и за бе-

бешко облекло.

Акрил се добавя в преждата, за да се подобрят някои качества на вълната, която пък дава топлината. Според Савена е допустимо съдържание на акрил до 50%, кашва ли се този процент, преждата вече губи от топлинните си качества. Това важи само обаче ако целта ни е облеклата да се ползват през зимата. За преходните сезони може да се отиде и до 70-80% акрил, допълва майсторката.

Ако се купува машинно плетиво, е важно да се гледа етикетът. За зимните модели поне половината от състава е добре да е естествена материя. Като цяло обаче нещо качествено и марково ще ви излезе далеч по-скъпо от поръчка при плетач, тъй като у нас все още се подценя-

ва ръчният труд, допълва Савена.

Заниманието с всяко едно нещо, което обичаш, първо е терапия, а след това чисто удоволствие, което дори може да спре времето. Когато Савена плете, има два варианта в зависимост

от плетката - или да остане насаме със собствените си мисли, или да се налага толкова да внимава в плетениците, че да не ѝ остава време за вредни мисли. Много често казва у дома: "Тихо, броя!".

Вежди като гайтани

формата на лицето - кръгло, продълговато, овално или квадратно. За тази цел застанете пред огледалото и начертайте въображаема вертикална линия, която да свързва основата на едната ноздра с вътрешния ъгъл на окото и началото на веждата. Това важи и за двете страни. Можете да използвате молив, който да поставите на лицето от единния край на носа до окото. Всичко извън молива от страната на носа трябва да бъде почистено. За определяне точното място на свършката на веждата начертайте отново въображаема линия, която този път да започва от ъгъла на устните и да минава през външния край на окото. И тук всичко, което остава извън тази черта, трябва да бъде епилирано. Избягвайте оставяне на повече от сантиметър и половина разстояние между двете вежди. В противен случай резултът ще е изпъкване на дебелината на носа, а никак не цели подобен ефект. Това по отношение на дълчината на веждите. Що се отнася до дебелината, тя трябва да бъде определена спрямо естествената дебелина на веждите и формата, която желаете

да им приадете. Линията, която трябва да образува, е 3/4 качваща се и 1/4 слизаша.

Идеалното време за епилиация на веждите е след душ. Порите са разширени от топлината и косъмчетата се премахват по-лесно. Отскубвайте косъм по косъм по посока на растежа. Движенето трябва да е точно и рязко, захващайки косъма от корена, за да избегнете късането му. Откъсвайте по няколко косъма от лявата и няколко от дясната вежда, за да запазите симетрията. Избягвайте горната епилиация на веждата. Много по-хармонично и естествено е епилирането само в долната част. Не се колебайте да премахнете косъмчетата между двете вежди.

Пинсетата е най-лесният и евтин начин за отстраняването на не-нужните косъмчета, но течната кола маска също е вариант. Лесно може да я нанесете по посока растежа на космите. Идеална е за разстоянието между двете вежди, тъй като там косъмчетата са по-тънки и една вертикална лепенка е достатъчна, за да ги отстрани. В противен случай и най-перфектният грим може да отиде на вятера.

Относно това колко често трябва да се епилират точен отговор няма. Когато забележите натрапниците, които нарушават изрядната и добре поддържана форма на веждите ви, не се колебайте да ги отстрани. В противен случай и най-перфектният грим може да отиде на вятера.

Подарете за Коледа здраве!

Елегантно уникално бижу

5 природни елемента - твои съюзници в борбата с болестите

БЕЗПЛАТНА ДОСТАВКА
49 лв

За поръчки
0897 72 10 10 Глобул
0889 72 10 20 Мтел
0877 72 10 40 Виваком

WWW.MEGASMART-BG.COM ПОДЛОМАГА АБИДОТО

ИНСУЛИТИ
БЕЗСЪНИЕ
ДЕПРЕСИЯ
ВИСОКО КРЪВНО
АТЕРОСКЛЕРОЗА
ГЛАВОБОЛИЕ
РЕВМАТИЗЪМ
АРТРИТ
ОСТЕОПОРОЗА
ПОНИЖЕН ИМУНИТЕТ

MEGASMART

Само сега при поръчка на 2 броя гринви получавате и биоколие

Всяка болест е от нарушен енергийен баланс в организма и не може да бъде излекувана докрай, ако този баланс не се възстанови, търдят лечителите, прилагачи успешни терапии - съчетание на съвременна медицина и древни традиции.

Един от най-модерните световни продукти - помощ за тези терапии, е биогривната МЕГАСМАРТ. Лечебното бижу е комбинация от пет елемента, която носи здраве - подобрява общия тонус и качеството на живот, ускорява микроциркулацията в клетките и тъканите, успокоява болки.

Гринвата отделя инфрачервени лъчи от далечния диапазон, които тонизират тъканите и те работят по-добре. Натрупаните токсини се извеждат леко.

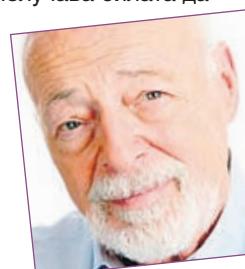
Бижута има и антиракови свойства. Организмът получава силата да противодейства на възпалителните процеси, укрепва се имунитетът. В същата посока действа и съдържащи се в

сплавата органичен германий, способен да регулира кръвното, да помогне срещу мигрена и лош сън.

Неодимовите магнити в гринвата създават специално статично поле, имащо ефекта на акупунктура за облекчаване на болка и на нервно напрежение.

Срещу неврози, хипертонии, инсулт, инфаркт, гастроити, колити и ревматизъм работят отрицателните иони, които влизат в кръвта чрез кожата. Те "настройват" функцията на мозъка и нервите, подобряват притока на кръв към сърцето, разсейват умората.

Просто носете стилната и много красива гринвна и се наслаждавайте на жизненост и стил, съветват от екипа на МЕГАСМАРТ.

ТОП ОФЕРТИ 2012

ТОП
Промоция!

Тези впечатляващи дивани CUBE привличат вниманието с висококачествената дамаска микрофазер и интересните си цветове. Силно очертан пълнеж осъществява изискания им дизайн. Гарантиран комфорт на седене посредством качествена структура. Този диван говори за почивка! Размери: ШxВxД: 212x68/40x92 см № 145007/00-04

Ексклузивно!
Този продукт можете да намерите единствено в КОМО!

made in
GERMANY
MAXIMA

-31%

Холна секция TOP FIVE, лешник и черно, ШxВxД: 200x180x29-40 см. В наличност: голямо разнообразие от допълнителни модули и елементи! № 537024

Поръчайте вашите мебели и аксесоари и в нашия интернет магазин –
www.como.bg

Гардероб с пълзящи врати PFIFF, корпус: бяло, фронт: бяло и стъкло къпина. ШxВxД: 179x198x64 см № 215502

Всички цени* и отстъпки се отнасят за цени, препоръчани от производителя. Всички посочени цени** са свързани с досегашни продажни цени на КОМО.

София, ж.к. Младост IV
ул. „Околовръстен път“ 267
тел.: 976 70 70 факс: 976 70 71
e-mail: info@como.bg www.como.bg

РАБОТНО ВРЕМЕ
Понеделник – Неделя
10.00 – 20.00

10. декември – 24. декември 2012

como
живей цветно

Хората се стремят към удобство

Проф. Любомир Стойков е университетски преподавател, журналист и PR експерт, автор на 20 научни, научнопопулярни и публицистични книги. Председател е на Академията за мода. Проф. Стойков е създател на първото в България телевизионно предаване за мода - "Бляськ" по БНТ (1994); автор и водещ на най-популярното лайфстайл шоу по Нова телевизия - "От игла до конец" (1995-2003). Има над 50 документални филма за световноизвестни дизайнери, модни къщи и специални събития, заснети в Париж, Лондон, Милано, Ню Йорк, Торонто, Москва, Виена, Атина, Кейптаун, Хайделберг, Маями, Рим и др. Интервюиран е повече от 100 знаменитости от целия свят - в сферата на модата, киното и попмузиката.

Проф. Стойков, защо според вас българите предпочитат сивите и черните дрехи, свързано ли е това с факта, че през годините на османското владичество само турците са имали право да се обличат шарено?

- Не споделям мнението, че българите предпочитат сивите и черните дрехи поради някаква генетично-национална обремененост. Вярно е, че сме в опашката на световната класация за най-щастливите народи, но ситуацията не е чак толкова плачевна. Днес сивото не е толкова модерно - това беше преди 10-15 години, но черният цвят е хитов повече от всяка кога. По принцип той е белег на концептуалност и ултимативна елегантност.

- През годините на комунизма повечето младежи се стремяха да не изглеждат като облечени в униформи, а днес почти всички ходим с дънки...

- Е, това е старият парадокс! Навремето - при соца, младите искаха да избягат от униформата и затова носеха дънки (ако можеха да си ги набавят от Кореком или от вуйче в чужбина), а днес дънките станаха униформа, тъй като се радват на всеобично одобрение, практична дреха №1 са в света и освен всичко друго са унисекс - и за мъже, и за жени... Редом с това дънките са основен елемент в най-разпространения стил днес - кежуъл (небрежно, спортно, всекидневно облекло)...

- Какво одобрявате и какво не ви допада като вкус в одеждите на днешните тийнейджъри?

- В тийнейджърския стил одобрявам оригиналността, свежестта и непокорството. Т.нр. стрийт стайл е особено актуален. Уличната мода е максимално близко до съзналието и ценностната система

на новите поколения. Тя е толкова властна, че дори завладява дизайнерските студии и ателиета. Дължни сме да признаем, че това е модата на реалния живот, а тя наистина е вездесъща! Какво не одобрявам? Категорично отхвърлям кичозното, крайно претенциозно облекло - без значение дали се носи от млади, или от стари... Крайната, самоцелната екстравагантност също буди у мен по-скоро съжаление, отколкото възхищение.

- Днес рядко може да се види жена, облечена в пола или рокля, а дори и най-пълните представителки на нежния пол предпочитат да преливат в панталони...

- Това вече е проблем на "индивидуална оптическа култура"! А защо не е модна култура? За да не става човек за смях и да се превръща в карикатура с външността си, би трявало да е наясно много добре с това кое го прави по-слаб или пък по-пълен, по-млад или по-възрастен, по-скучен или пък по-интересен. Влияние върху това оказват обемът и силуетът на дрехата, нейните цвят, десен и материя, а и актуалност. В крайна сметка всичко опира до това дали се познаваме добре, дали сме наясно със собствените недостатъци, но и до още нещо: имаме ли изградена модна стратегия, т.е. как да се обличаме за различните слу-

С проф. Любомир Стойков разговаря Виана Асса

Чай, да бъдем адекватни както в празника, така и в делника.

- Така нареченият спортен начин на обличане винаги ли означава по-удобна дреха за през деня?

- В общ линии е така! Това е една голяма тенденция, която важи не само за младите генерации, но и въобще за съвременния човек. Стремежът на хората към удобство е пределно ясен и обясним. Този стил навлезе и все по-властино навлиза в бизнеса и дори в политиката, където от-

информирана и високообразована, т.е. нейното отношение към модата е като към висше изкуство. Бил съм на много такива ревюта - в Париж, Лондон, Милано, Ню Йорк и другаде. Уверявам ви, че като атмосфера и нагласа тези спектакли не отстъпват на оперните и балетните постановки, на художествените експозиции и театралните изпълнения.

- Изкуството на висшата мода е далеч от масовия вкус, защо тогава новините около него не слизат от новинарските емисии? Нито един редови зрител няма да си купи или дори да оцени екстравагантните модели, нито "маскираните" красавици...

- Висшата мода (от кутюр) привлича силно вниманието не само с блъскавите ревюта и красивите топмодели. Тя всъщност "диктува" новия стил, понеже предлага нови и оригинални дизайнерски решения, конструктивни реализации, уникални материали, тоалети и аксесоари, които са плод на изумителна ръчна работа и т.н. Неслучайно велики модни творци, като Пако Рабан, смятат, че висшата мода е лабораторията, в която се правят и разработват откритията в облеклото. Не бива обаче да омаловажаваме рекламното и PR значението на висшата мода.

- Бизнес или изкуство са прет-а-портетата днес и ако са и двете, чии интереси и вкусове обслужват?

- Изложениета и ревютата на готово облекло - т.нр. прет-а-порте, имат за задача да доближат произведенията на висшата мода, а и не само тях, до широките потребители. Те предлагат много по-опростени и ценово достъпни облекла и допълнения и дават възможност и на хора, които нямат големи финансови възможности, да се обличат елегантно и модерно. Бизнесът е навсякъде, а изкуството - на специални места! Прет-а-порте е повече комерсиална линия и съвсем малко или никак - изкуство. Все пак конфекцията затова е конфекция - защото предлага уеднаквени, стандартни облекла в гигантски количества. В такива случаи предпочитам да говоря повече за т.нр. бърза мода - ултрамодерни облекла, предлагани на прекалено ниски цени. Но това е друга голяма тема...

- Неотдавна издадохте книга, посветена на модата. Представете я с няколко думи.

- Книгата "Усмивките на модата" външност представлява антология със сентенции, които посочват, са от изключително значение за модерния външен вид. Изцяло съм съгласен с вас. Но ще допълня още две неща: хармонията между духовната култура и външността, от една страна, и богатото въображение, от друга. Без тях трудно се постига уникален и индивидуален стил.

Любомир Стойков с Ивана Тръмп, Ню Йорк, 2001 г.

Фото: личен архив на Любомир Стойков

вицове и афоризми на тема облекло, мода, козметика, съета и пр. Книгата е предназначена да забавлява и да поучава. Идеята за нея ферментираше дълго - може би десетилетия! Написах я, защото съм дълбоко убеден, че хуморът и мъдростта, смехът и знанието са органично свързани. Човек може да се смее, без да помъдрява, но не може да помъдрява, ако не се смее!

- Какви приятелски съвети бихте дали на нашите читателки?

- Едно от златните правила в модата е да умееш добре да комбинираш обеми, силути, кройки, цветове, десени, платове и т.н. Това означава, че със сравнително малко облекла и допълнения може да се постигне сериозен ефект. Когато купувате дреха или украшение, замисляйте се с какво ще можете да комбинирате и колкото повече варианти се очертават, толкова везните натежават в полза на покупката. Напоследък е особено актуален т.нр. кураторски гардероб - немного на брой дрехи, които обаче са старателно подбрани и позволяват с лекота да бъдем модерни, без да забравяме за практичността.

- Повечето български мъже нямат никакво специално отношение към дрехите си, облеклото за тях е досадна подробност...

- Тази тенденция все повече отминава. Съвременният мъж е доста наясно с това колко е важно да изглежда добре. А и съществуващи молове, бутици, фитнес центрове позволяват той - стига да има воля и желание - да полага съответните грижи за себе си. Цяло едно направление в съвременната култура - метросексуалните мъже, например показва пристрастията си в тази посока...

- Кои са трите най-важни неща, за да бъдеш модерно облечен: възпитан вкус, свободни средства или желанието да бъдеш различим дори когато си в трамвай или метрото?

- Качествата и ценностите, които посочвате, са от изключително значение за модерния външен вид. Изцяло съм съгласен с вас. Но ще допълня още две неща: хармонията между духовната култура и външността, от една страна, и богатото въображение, от друга. Без тях трудно се постига уникален и индивидуален стил.

Пътешественикът има добра подсказвалка: с днешна гама в списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО са вписани 962 автентични обекти в 157 държави по цялото земно кълбо. Това са стари и нови градове, сгради, природни паркове, оригинални и неповторими места, които са магнит за спомени и снимки. Конвенцията, създадена специално за тях преди 40 години, съдържа в един-единствен документ цялата величества материя по взаимодействието и баланса между хората, материалните съкровища от различни епохи и уникалността на природните феномени. Към бъдещите туристически цели ѝ предлагаме да добавите и някои по-рядко посещавани от нашенци, но със сигурност вълнуващи места в различни точки на света.

Кито, столицата на Андите

Метрополисът на Еквадор се намира на хърлей от нулевия паралел на надморска височина 2850 м и е магнит за ценители на стари цивилизации и... катерачи. Градът е знаменателен с най-големия и добре съхранен исторически център в Америките и е първият, записан в списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО. Когато го "откриват" през XVI век, конкистадорите веднага разрушават всички сгради на инките и строят върху тях в типичния испански стил своите резиденции и катедрали. Днес първостепенни забележителности са добре запазените манастири на францисканците и доминиканците, пълни със светско изкуство и църковна утвар. Смазваща с пищ-

ността си е църквата на Христовото братство, където хич нямат вяра на туристите и много строго следят да не се снима интериорът, покрит изцяло "само" със 7 тона злато и олицетворяващ уникалната барокова школа на Кито.

Сутрешната гледка от високите етажи на хотела също е поразителна, защото градът се разлива в котловина, образувана от вулкана Пичинча и оградена от още 12 вулканични върха. Те пък са осеяни със сейзмологични станции, за да могат своевременно да предупредяват населението за трусове. Разликата в надморската височина в широк радиус е до десет пъти, а биоразнообразието - уникално и неповторимо.

Уади Рам - скалната градина на боговете

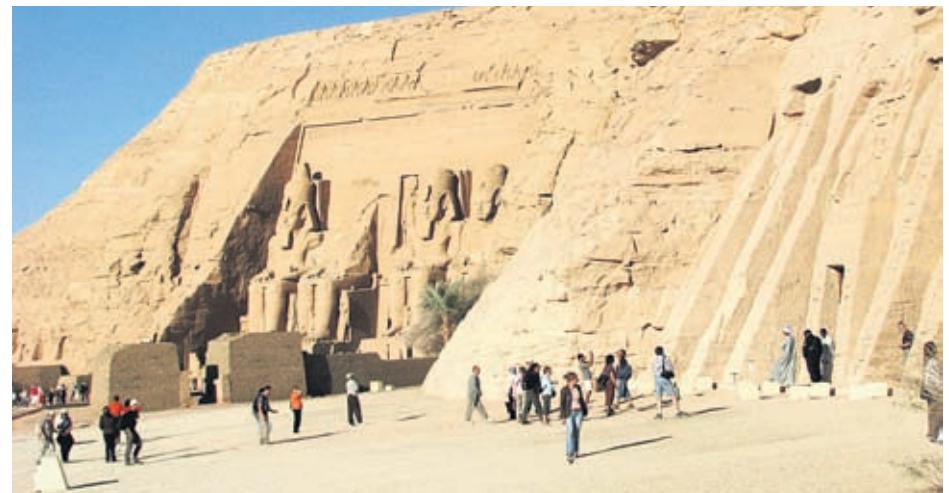
Посещението на хашемитското кралство Йордания не може да мине без разглеждане на Петра и раннохристианските артефакти, но и на уникалния природен парк Уади Рам близо до границата със Саудитска Арабия. А който твърди, че пустинята е скучна, тук може да се убеди в

обратното: червени пясъци във всякакви нюанси, поне десететажни платформи, тесни клисири, гигантски скали с причудливи профили, огромни арки. Пещери с неизбройими скални петроглифи, датирани от преди повече от 120 века, свидетелстват за живота и еволюцията на местните племена. Джип

сафарито, което предлага, си е за екстремисти, които са готови да пресялят комфорта и да се подпускат яко по дюните. След него финият червен прах е навсякъде, а почиването му с вода ни окава като дегизирани индианци. Растителността се ограничава до тръни и тревоязи, а повечето от изворите са сезонни. В няколкото оазиса местните са свикнали да приемат и черпят туристите, да им предоставят камилите си за яздене, като преживяват от това. Черният чай е много силен и сладък, а питките са току-що изпечени върху камък. Туровете тръгват от посетителския център, където се плаща такса. При обиколката може да попаднете и на декорите от снимките на филмовата класика "Лорънс Арабски".

Търси, мечтай, пътувай

Абу Симбел, някъде в Нубия

За любителите на древната история и археология Египет е повече от мечта, въпреки че край пирамидите на плато Гиза е също толкова шумно и пренаселено като на Шан-з-Елизе по Коледа. На юг и нагоре по течението на Нил, близо до границата със Судан в историческата област Нубия, от водите на огромното езеро Насър ЮНЕСКО спасява два уникални храма, построени от Рамзес II в чест на победата в битката при Кадеш. Богатата декорация от пиластри, барелефи и статуи вътре разказ-

ва дълги истории за славни героиства.

Големият храм е посветен на бога-слънце Ра и на боговете Хор и Птах, но те са вътре в ниша, а всички колоси на фасадата носят чертите на фараона с короните на Горен и Долен Египет, от което се убеждаваме в неограничената му власт и божествения статут. По-скромният храм в съседство е посветен на бога Хатхор и е издигнат в чест на Нефертари, любимата съпруга на Рамзес II - втората и единствена жена след Нефертити, удостоена с религи-

озна постройка и обожествена по-късно. Храмовете са запазени за поколенията, след като са наризани, номерирани, пренесени и сглобени 64 метра по-нагоре. Построени са наново върху изкуствено направени насипи, а огравящите ги първи лъчи на слънцето и събуждащата се пустиня наоколо оставят емоционален отпечатък за цял живот. Дотук се стига с бусове, които тръгват още по тъмно от пристанището на Асуан. Музеят на открито се допълва и от светилището на Изида на остров Филае.

Пандите - тон символът на Китай

В югоизточната част на провинция Съчуан в няколко резервата и природни паркове се отглеждат повече от една трета от застрашените гигантски панди по света. Общата им територия е мащабна по китайски - почти 1 милион хектара и още половината по толкова като буферна зона, като тук е и най-голямата ботаническа съкровищница на света извън тропическите дъждовни гори с 5000-6000 вида растения (рододендрони, магнолии, орхидеи, стотици традиционни билки) от повече от 1000 семейства.

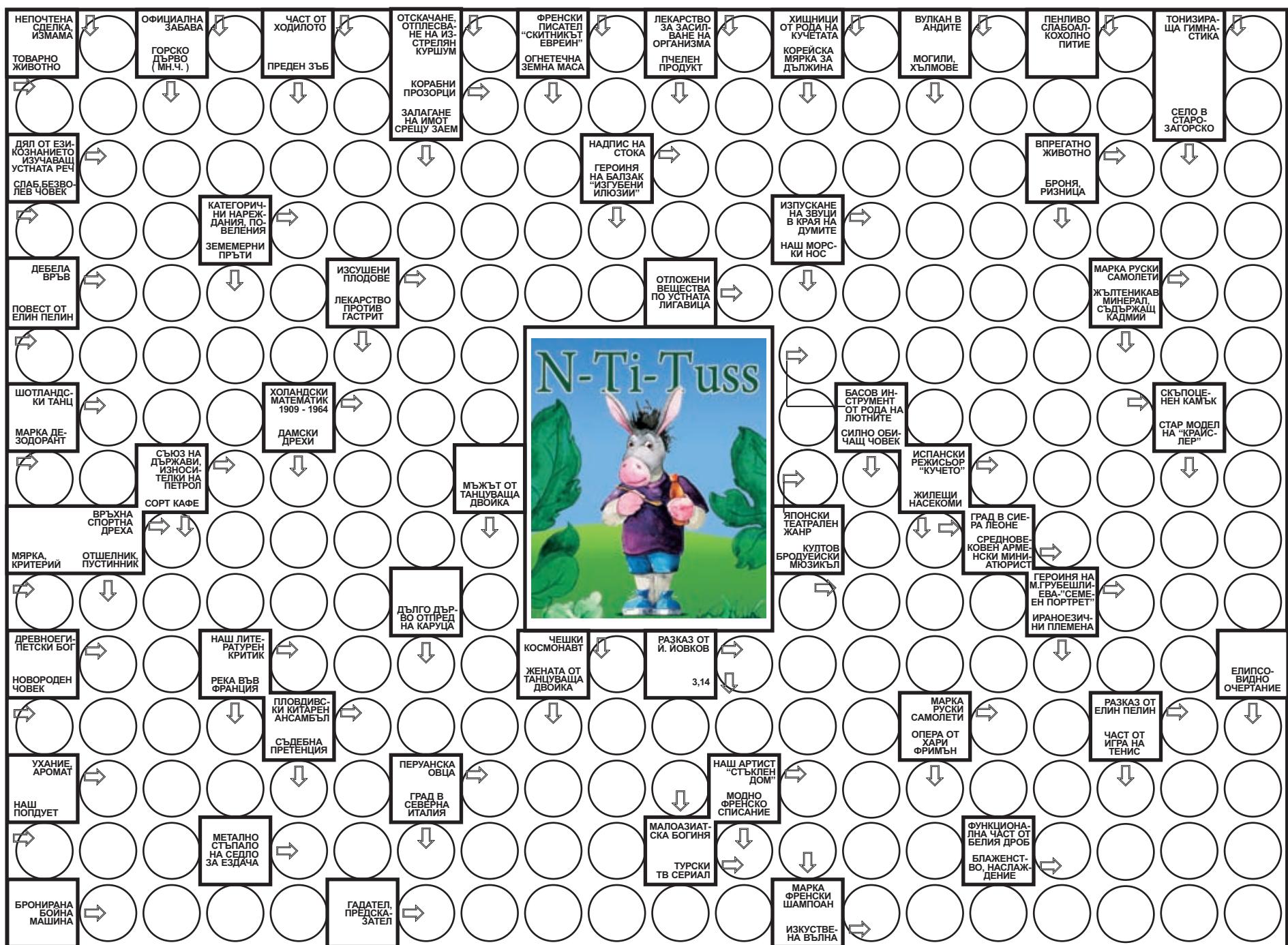
В Центъра за проучване и размно-

жаване близо до Чънду (столицата на провинцията) се чувстваме като в зоопарк - с тази разлика, че тук са се фокусирали само върху панди. Местните оприличават тези пухкави черно-бели животни повече на котки, отколкото на мечки. Макар и следен отблизо, биологичният им цикъл крие много загадки за учените, а заплождането в плен е почти невъзможно. Затова всяко бебе, макар и с вид на мокър пълх, е повод за всенародна радост. По-големите играят, а всички се хранят, полегнали назад, захванали с предните лапи като гризини безкраини пръчки от два вида бамбук (по 18 кг дневно). В плен хапват също оризови ядки, моркови, ябълки и сладки картофи. Пандите не реват като другите мечки, а врещят и ползват общо 11 звукови сигнала. Четири от тях - само когато се чифтосват.

Присъствието в списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО не е дадено. Освен че могат да бъдат премахнати от престижната класация поради различни причини (както бе предупреден нашият Несебър), тази година бяха обявени и 38 ценни места и обекти, които са в опасност.

Текст и снимки Бойка ВЕЛИНОВА

РЕЧНИК: АЛАНИ, АПОКОПА, ЕРЕМОГАСТ, ИСАСИ, КОКАЗ, КОТОПАХИ, ЛАЛАТИКА, ФИТИН.

МИХАИЛ МИЦЕВ

Отговори на кръстословицата от бр. 32:

ВОДОРAVНО: Сайдер. Резон. Вавилон. Алена. Ирина. Арене. Ски. Елена. Адела. Анет. Уран. **ЛАРАКИ БОРАК**. Ге (Пол). "Ашет". Кит. Унес. Пам. Енина. Вале. Иванова (Лили). Амарило. **АТАРИ**. Аника. Юта. Илич (Мирослав). Инс (Пол). Инок. Апис. Ке (Шарл). Анотия. "Ти". Амал. Паразитизъм. Бон. Уроки. "Алото". АПОЛО. Граница. Отоми. Оварит. Атанасов (Николай). Симов (Ценко). Кари.

ОТВЕСНО: Байкушевата мура. "Ирена". Апарат. Юда. Атина. Илона. Елен. Нотис. Кин (Едмънд). Орел. Кавал. Пица. Нели. Арика. Ас. Граната. Ичера. Ар. Алов (Александър). Ези. Азот. ОРАК. Итос. Гниди. Атоми. Небула. Ини. Им. АВАЛОН. Маноза. "Арева". Стъпов (Петър). "Ева". Асара. Имов (Георги). Ирак. Линия. Лак. Клен. Пелин. БОРА. Онега. Окото. Ир. Анатема. Акинети.

ЛЕСНО

2	7		4	1		8
	8	3		5	1	
	3		2		7	4
6	3		8		5	7
9		1		6		
1	2		3	8		4
7	1		8	3		6
8	9		6	7	1	2
3			4	8		

СРЕДНО

2		1		
3			6	5
1			8	7
7	4			5
	8	2		6
	9	8	2	3
8	5	6	4	7
8	3		1	
4	7	5	9	

ТРУДНО

8		5	
3			6
	7		4
1	5	8	7
4	3	8	9
	6		5
	3	8	7
4		6	2
3	2		1

Антоанета Стефанова - кралицата отстъпи трона

Преди няколко дни българката Антоанета Стефанова пропусна да си върне шахматната корона, която спечели за първи път през 2004 г. И второто място в света обаче съвсем не е за пренебрегване. 33-годишната софиянка загуби финала на първенството по шахмат за жени в Ханти Мансиjsk (Русия) от Ана Ушенина след тайбрек. След две ремита и загуба с белите в класическите партии Ети намери себе си и изравни до 2:2, за да вика финала в допълнителните партии по ускорен шах. За жалост след реми и загуба българката отстъпи трона на украинката, която не можеше преди това да се похвали с кой знае какви успехи. А няколко месеца по-рано Стефанова бе станала световна шампионка по ускорен шах!

Ети казва, че любимата ѝ фигура е царицата, защото "има най-голям периметър на действие и може да ходи навсякъде по шахматната дъска". Като малка тя и сестра ѝ Лиана често се отъжд-

ствявали именно с дамите от шахматния комплект. За да ги спечели още от малки за древната игра, баща им (художникът Андон Стефанов) им разказвал какви ли не истории за царици и принцове. Така уж на шега, уж на сериозно таткото постигнал целта си - още ненавършила 5 годинки, Ети вчe e запленена от играта на шах.

На 7 години тя вчe e шампионка на София за жени (!), изпреварвайки 35 столични шахматистки. На 9 е удостоена със

званието "Майстор на спорта" - най-младият в историята на българския шахмат и спорт въобще. На следващата година малката Антоанета е финалистка в първенството на България за жени, което не е правено от никой друг талант в Европа преди нея. През същата 1989 г. в Агуадиля, Пуерто Рико, спечелява световната титла за момичета до 10 години с феноменалните 11 победи от 11 партии (!).

"Семейният съвет" взема решение за шахматната ѝ ориентация, когато Ети е на 13 г. Тя тъкмо е издържала с отличие приемния изпит за новосъздадения Американски колеж в София. И се отказва да учи там заради шахмата. По това време с 3 години по-голямата ѝ сестра Лиана вчe e изоставила древната игра, за да се посвети на образованието си. Антоанета продължава да се подготвя при своя баща, който я съпровожда по турнирите, докато навърши 16 г.

През 1992 г. Стефанова става европейска шампионка до 14 г., като

печели 6 победи, а в три партии завършва реми. От 1994 г. е гросмайстор, като същата година е обявена за най-бързо прогресираща млада жена в света. През 2002 г. достига ЕЛО 2560, утвърдена е за международен гросмайстор при мъжете, ставайки едва 9-ата в историята с това признание, и се нарежда на второ място в световната ранглиста за жени. Убедително става европейска шампионка пред родна публика във Варна през същата тази 2002 г.

Най-силната година в кариерата на Антоанета Стефанова обаче безспорно е 2004 г., когато печели гросмайсторския турнир в Джакарта, става трета на европейското първенство в Дрезден, за да дойде световното в Елиста. Там на 5 юни 2004 г. става шампионка за жени при ужасяващата нокаут система (каквато се използва и сега) с победа във финала над рускинята Екатерина Ковалевская.

И в Елиста, и в Ханти Мансиjsk Ети бе подкрепяна от Владимир Геор-

гиев, който ѝ даваше ценни съвети по пътя към успеха. Изглежда, и при тях формулата за релакс, приложена от Димитър Пенев по време на шеметното американско лято през 1994 г., носи желаните резултати. Двамата с Владко използвали почивните дни за разходки и шопинг, а при ниските температури в Сибир Ети не спира да чете роман след роман. Налага се дори да ѝ занесат допълнително книги от България.

Всъщност ангажиментите с шахмата предопределят не само средното, но и висшето образование на Стефанова. След като на 13 трябва да се откаже от Американския колеж, в университета пък трябва да зареже любимата си психология. Оказалось се, че вузът, в който записала тази специалност, не можел да ѝ предложи дистанционно обучение и Ети е принудена да се прехвърли в икономиката. Признава, че за концентрацията си в шаха използва уменията, усвоени при практикуването на йога и автотренинг.

TV АКЦЕНТИ

Вторник, 11 декември
09:30 ч. Кърлинг (ЕП в Швеция) по ЕвроСпорт
19:00 ч. Баскетбол (ЕК) по ЕвроСпорт 2

Сряда, 12 декември
17:55 ч. Марек Ивкони - Аркас (волейбол, ШЛ) по БНТ свят
20:00 ч. Лукойл Академик - Будучност (баскетбол, ЕК) по БНТ 2

Четвъртък,
13 декември
15:00 ч. Биатлон (СК, Поклюка) по ЕвроСпорт
18:00 ч. Левски - Куманово (баскетбол, БЛ) по БНТ свят

Петък, 14 декември
20:00 ч. Рилски сп. - Берое (баскетбол, НБЛ) по ТВ +
21:30 ч. Байерн - Борусия М (футбол, Първа Бундеслига) по ЕвроСпорт 2

Събота, 15 декември
13:00 ч. ЦСКА - Чавдар Етрополе (футбол, КБ) по БНТ 1
13:45 ч. Биатлон (СК, Поклюка) по ЕвроСпорт 2
14:45 ч. Нюкасъл - Манчестър С (футбол, Висша лига) по Диета
17:00 ч. Манчестър Юн - Съндърланд (футбол, Висша лига) по Диета
17:00 ч. Сток Сити - Евертън (футбол, Висша лига) по Нова спорт
17:25 ч. Пирин Балканстрой - КВК Габрово (волейбол, НВЛ) по БНТ свят
21:45 ч. Лацио - Интер (футбол, Серия А) по ББТ

Неделя, 16 декември
13:00 ч. Ботев Пд - Славия (футбол, КБ) по БНТ 1
15:30 ч. Тотнъм - Суонси (футбол, Висша лига) по Нова спорт
16:00 ч. Ювентус - Аталанта (футбол, Серия А) по ББТ
18:00 ч. Уест Хем - Уест Хем (футбол, Висша лига) по Нова спорт

Понеделник,
17 декември
22:00 ч. Рединг - Арсенал (футбол, Висша лига) по Нова спорт

Забележка: Това е предварителна програма и в. "Животът днес" не носи отговорност за промени след публикуването ѝ.

BGvolleyball.com
ВОЛЕЙБОЛНАТА МЕДИЯ
на България

BG
volleyball

Токшоумът Chevrolet Spark EV

Вторият представител на Chevrolet сред електрическите автомобили - Spark EV, ще се появи в продажба в Калифорния през лятото на 2013 г. Дългият му пробег на ток го прави фаворит в класа на мъниципите. Литиево-ионният акумулаторен пакет на Spark EV с капацитет от над 20 кВтч

продължава традицията на Chevrolet да предлага ненадминатата заводска гаранция от 8 г. или 100 000 мили (161 000 км). Моделът ще бъде първият на пазара, който ще използва сертифицираната на SAE система за бърз заряд с постоянен ток (DC Fast Charging). Тази технологична възможност ще позволи на

Spark EV да зарежда до 80% от капацитета на батерията си за около 20 минути. Зареждането може да стане и с използването на 230-волтова мрежа за по-малко от 7 часа. Кабелната система за зареждане със 120 волта е стандартно оборудване. "Батерията на Spark EV премина над 200 000 часа тестове в нашите лабора-

тории за акумулаторни системи - отбелязва Лари Нитц, изп. директор на глобалния инженерен екип на GM за акумулаторни технологии. - Тези тестове показваха, че клиентите ни вече имат възможност за многократно бързо зареждане с постоянно ток, без да се притесняват за пробега на колата, и така да се нас-

лаждават на комфорта ѝ." Акумулаторната система, доставяна от A123 Systems, има обем от 133 л, включва 336 призматични клетки, базирани на литиево желязо фосфатна химична технология Nanophosphate® на A123. Те са конфигурирани в четири модула, тежащи общо 452 кг. Както акумулаторната система, интегрирана в Chevrolet Volt, така и тази на Spark EV използва система за активно течно охлаждане и подгряване, която осигурява подобрена надеждност в рамките на живота на автомобила и оптимални качества във всякакви климатични условия.

Акумулаторният пакет е разположен под задните седалки и директно над задната ос в общ затворен корпус. Последният е изработен от авансарден композитен материал, който подобрява ефективността и същевременно с това намалява теглото - това е първото по рода си приложение на този материал в автомобилното производство.

БГ ПРЕМИЕРА

Няма нищо по-хубаво от това през есента да имаш на разположение пикап, с който да превозваш реколтата си от полето. Без да сме фермери, избрахме за тест според сезона "работния кон" Mitsubishi L200. В крайна сметка се наложи асоциацията, че моделът е толкова здрав, колкото лепилото С 200, което някога се рекламираше като най-якото и силно.

Заоблените масивни форми и омекотените линии все пак подсказват, че имаме среща с мощна и здрава конструкция, която прилича на малък камион. Доказала се в пъсъците на рали "Дакар" система на Mitsubishi за постоянно задвижване на колелата 4WD успешно е приложена и при пикапа. В сравнение с предишното поколение актуалният модел е с подобрена динамика и маневреност. В купето намираме сравнително добро оборудване, което е конкурентно на Mazda BT50, Nissan Navara, Ford Ranger и др. Прави впечатление полезната информация, идваща от бордкомпютъра, за средния разход на гориво, колко литра имате в резервоара до ново зареждане, компас ви ориентира в правилната посока и т.н. L200 предлага една от най-високите степени за безопасност за подобен тип автомобили. По време на краш тестовете на EuroNCAP японецът спечели 4 звезди. В базовото оборудване са включени: системата за активен контрол на сцеплението (ASTC), антиблокиращата система (ABS) с електронно разпределение на спирачното усилие (EBD), високоефективната система Super Select, позната от всъде-

Mitsubishi L200 е камо лепилото С 200

хода Pajero, с четири режима на работа.

Mitsubishi L200 се предлага с двувалов, 2,5-литров 16-клапанов дизелов мотор с турбокомпресор и междинен охладител. Две са възможностите за избор на мощност - 136 и 178 к.с. Ние тествахме по-малкия агрегат, който постига максимален въртящ момент от 314 Нм още при 2000 об./мин. По каталог средният разход е 7,5 л/100 км, а ние постигнахме 8,2 л/100 км, при положение че карахме по доста пресечени планински пътища. Максималната скорост е предстъпчна - 167 км/ч.

СПЕЦИАЛИСТЪТ СЪВЕТВА

Малки зимни приготовления

Всяка сутрин в студовете е добре още преди да завъртите контактния ключ, да натоварите работата на акумулатора чрез пускането на късите светлини или габаритите за около 5 секунди. Така електролитът загрява бързо преди истинския старт. Оставете ключа на позиция контакт също 5-6 секунди, след което пристъпете към завъртането на стартера. Така давате време на горивната помпа да подкачи горивото. В случай че стартерът върти, педалът на съединителя трябва да бъде натиснат. Ако често натискате педала на спирачките, то със сигурност при минусовите тем-

ператури ще губите заради свиването на стоповете от малкото, но скъпоценна енергия на акумулатора. Ако той е изтощен, ще имате проблеми. В мразовите ранни часове и при студен старт трябва да се дадат 4-5 минути време на двигателя за работа на място, така че маслото да загреет, за да смазва по-добре металните части. Със сигурност вече трябва да имате в жабката пластмасова изтривалка за премахване на скреж от стъклата. Навсякновено сте се сетили да изпърскате водата от казанчето за чистачките и на нейно място сте напълнили концентрирана

течност. Ако се налага, доловете или сменете антифриза. Спрят за размразяване на ключалката трябва да е в джоба ви, а не в жабката. Ако имате проблеми със старите каучукови уплътнения на вратите и в багажника, е хубаво да ги намажете с глицерин, със спрей на силиконова основа или с течен парафин. Ако не можете отведнъж да си отворите замръзналата шофьорска врата, опитайте да влезете в купето през която и да е от другите. Може да се пробвате и през багажника, ако колата го позволява. Размразяването ще се осъществи едва когато моторът заработи.

ФАКТИ

Вносителят на Skoda у нас "Еуратек" отпразнува своя 20-годишен юбилей с блъскаво тържество под мотото "20 успешни години" и с официалната премиера на новия бестселър Rapid. За този период компанията "Еуратек" реализира на българския пазар над 30 000 нови автомобила

Skoda и направи марката една от най-популярните у нас. За периода с приза "Автомобил на годината" бяха отличени моделите на Skoda - Octavia, Roomster, Superb и Yeti.

За голямото събитие от музея на Skoda в Млада Болеслав пристигна лъскав член Rapid от 1934 г.

Гвоздей на програмата стана съвременният Rapid 2012 г., който се появи на въртящата се сцена, обвит в ефектен дим. Гостиите от Skoda Auto използваха повода, за да отличат с благодарствена грамота и юбилеен медал големия рали шампион Димитър Илиев, който за втора поредна година спечели шампионската титла на България с Skoda Fabia Super 2000.

Японската компания Honda внесе смут сред конкурентите и клиентите си със суперикономичния си модел Accord Plug-in Hybrid. Седанът дебютира на автомобилното изложението в Лос Анджелес. Представителната лимузина, освен че ще е много икономична - средният разход на бензин ще е 2 л/100 км, ще има и друг плюс - ще може да се зарежда от стандартната битова електрическа мрежа. Всичко хубаво свършва тук с предварително определена цена от 39 000 долара за пазара в САЩ. Тази сума е със 17 000 долара повече от базовата версия на модела с обикновен бензинов мотор.

Honda Accord Plug-in Hybrid разполага с 2-литров бензинов двигател с максимална мощност 137 к.с. Той работи в симбиоза с електромотор. Общата мощност е 196 к.с., а електрическата енергия се подава от литиево-ионни батерии. Honda Accord Plug-in Hybrid може да измине автономен пробег само на ток около 20 км. Продажбите на модела в САЩ започват в средата на януари.

BILLA

ТОЧНО ПО МОЯ ВКУС.

ПРЕПОРЪЧАНО ОТ ГЛАВЕН ГОТВАЧ

гранде-оферта на всички
**ШОКОЛАДОВИ
БОНБОНИ**

За подарък, за гости или
просто за десерт, подгответи се
за сладки празници още отсега.

Точно по моя вкус!

Giuseppe Daddio / Главен Готвач

Гранде оферта

-25%

петък и събота 14-15.12.2012 г.

Валидни до 1 покупка на ден. Отстъпката получаваш веднага на каса. Само с Billa Card.

Цените са валидни от 06.12.2012 г. до 12.12.2012 г.

-28%

Свински
врат с кост
нарязан
за 1 кг
стара цена 9,79

6⁹⁹

-30%

Кисело
мляко 2%
Филипополис
500 гр
стара цена 0,85

0⁵⁹

-47%

Печено
кебапче
От топлата витрина
50 гр
стара цена 0,55

0²⁹

*В промоцията не участват продукти с марката Clever [синя цена], продуктите MY и продуктите от седмичната акция [червена цена] и месечната Billa card акция.

www.billa.bg

ЖИВОТ и ЗДРАВЕ

8 специализирани страници

11 - 17 ДЕКЕМВРИ 2012

НОВОТО В HEALTH.BG

Защо трябва
да правите секс
всеки ден?

Какво може
да причини
киселини?

Супер храни
за супержени

www.health.bg/17885

www.health.bg/17901

www.health.bg/17900

Биреното коремче е опасно за костите

Мъжете с натрупани мазнини в коремната област, известни повече като бирено коремче, са по-застрашени от счупване на костите. Причината не се крие само в наднорменото

тегло. Дълбоките мастни натрупвания в областта на корема имат по-разрушителен ефект от тези под кожата. Известно е, че този тип мазнини са рисков фактор за диабет и сърдечносъдови

заболявания, но новите изследвания показват и повишената опасност от счупвания вследствие на остеопороза. Тя се смята за женско заболяване, тъй като преобладават случаите при да-

мите, но учените предупреждават, че мъжете не са имунизирани срещу изтъняването на костите, особено тези, които страдат от затлъстяване.

Хората с много мастни натрупвания около корема имат понижена секреция на растежния хормон. Той е важен за здравето на костите. Витамин D е друг проблем - той се абсорбира от мастните клетки и дори да приемате достатъчни дози, те няма да са от полза за костите.

Сезонът на мандините

Мандарините намаляват отлагането на мазнини в черния дроб и ограничават натрупването им в коремната област. Ако още не сте започнали да похапвате мандарини тази година, време е да обърнете сериозно внимание на тези цитрусови плодове. Учени са установили, че мандарините участват успешно в намаляването на теглото. При лабораторни експерименти са постигнати задоволяващи резултати - обектите, на които са инжектирали екстракт от мандарини в продължение на два месеца, загубили 45% от теглото си и почти 60% от коремните тъкани.

мандарини в продължение на два месеца, загубили 45% от теглото си и почти 60% от коремните тъкани.

ВЗЕХТЕ ЛИ СИ КАЛЦИЯ?

Защо COXAMIN се препоръчва от специалистите?

Натурален мултиминерален комплекс с най-високо съдържание на биоактивен калций;

Съдържа още Магнезий, Желязо, Цинк, Фосфор, Селен (общо 74 биоактивни микроелемента и минерала) и Витамин D (за COXAMIN D);

Хранителна добавка с клинично доказани най-добри резултати при: остеопороза, остеопения, калциев недостиг, активен спорт и мускулна умора - проф. Фани Рибарова;

Единственият мултиминерален комплекс, който въздейства по-добре от глюкоминните върху болки в ставите и гърба,

подобрява подвижността. Това комплекс се препоръчва да се приема за здрави кости, кожа и нокти; Сигурни резултати без странични ефекти, като запек и стомашни киселини - доц. Антоанета Тончева;

GinkoPrim® MAX хранителна добавка на годината*

Ако цяла година забравяте да се погрижите за себе си, направете го по Коледа с ГинкоПрим Макс!

Новият ГинкоПрим Макс е специална комбинация от Гинко билоба екстракт, диметиламиноетанол и магнезий, която засилва кръвооросяването на мозъка и крайниците, подобрява паметта, затопля студените ръце и крака, спомага за повече жизненост и тонус.

Зарадвайте себе си
и Вашите близки с
Новия ГинкоПрим Макс!

Сега със
Специален подарък –
Православен календар
за 2013 година и
20 таблетки бесплатно

*Избран за Хранителна добавка на годината от Български Фармацевтичен Съюз

WALMARK®

Prim Oil МАСЛО ОТ ВЕЧЕРНА ИГЛИКА

чиста форма за ясни резултати при:

- суха, чувствителна кожа
- екземи, дерматит
- болки в гърдите - масталгия
- предменструален синдром

- менопауза
- доброчакъчествени образовани на гърдите
- кисти на яичниците
- репродуктивни проблеми

Произведено от NutraLab – Canada съвместно с Хербамедика ЕООД, тел.: 02/818 48 70

Проф. Тихолова, вече излязаха новините, че грипът идва в България точно по празниците. Има ли нещо неочаквано в движението на вирусите?

- Напротив, всичко до момента е много очаквано. Грипът е едно целогодишно заболяване, но има подчертано преобладаване през зимните месеци. През някои години заболяваемостта се повишава още през декември, през други - едва през март, но най-често наблюдаваме достигане на епидемични стойности през януари - февруари. До момента лабораторно не сме регистрирали грипен вирус при пациент, но ако се съди по симптомите, които са много типични за заболяването, най-вероятно вече има някои случаи на грип.

Има ли съвпадение между щамовете, които разболяват в Западна Европа, и тези, които са включени във ваксините?

- Абсолютно! Ваксиналните щамове са подбрани след стриктни проучвания на Световната здравна организация, съобразно най-чес-

Бързото лечение е решаващо

С проф. Майда Тихолова, национален консултант по инфекциозни болести, ръководител на катедра в Медицинския университет - София, разговаря Петър Галев

то изолираните щамове в Северното полукълбо в конкретния сезон.

Късно ли е вече за ваксиниране?

- Не, все още не е късно. По принцип най-добре е ваксинацията срещу грип да се направи през септември и октомври, но тъй като за сега у нас няма обявена грипна епидемия, все още може да се приложи ваксина. Необходимото време след това, през което организъмът изгражда защитата срещу заболяването, е между две и три седмици. Това означава, че ако в началото на декември човек си направи ваксина, ще е защитен точно за началото на януари, когато е твърде вероятно да има грипна вълна.

Проф. Майда Тихолова

Как влияе на организма стресът, на който сме подложени? Ако щете, дори приказките, че на 21 декември идва краят на света, притесняват много хора...

- Постоянният стрес със сигурност понижава

възможностите на организма да се бори адекватно със заболяванията. Ако един човек е в добра кондиция и няма хронични заболявания, той в огромното мнозинство от случаите може успешно да се справи с вирусни и други заболявания. Но когато една болест засегне предварително отслабен от стрес и други проблеми организъм, противането и прогнозата са по-серииозни. Имайте предвид, че тежко протичащият грип е много стресово състояние, което може да дълго да изведи човек от релсите.

Какво се промени в лечението на грипа след навлизането в практиката на специфичните противогрип-

ни препарати?

- Тези химиопрепарати донесоха качествена промяна в терапията. Преди се лекуваха само симптомите и усложненията, а отдавна ние имаме възможност да се борим със самия причинител, с грипния вирус. България беше в много добра ситуация по отношение на грипа, защото у нас специфичното лечение с препарата, производни на адамантановата киселина (б.р. - ремантадин и амантадин) навлезе масово в практиката още през 70-те години. Тези лекарства свършиха страховта работата като средства за лечение и профилактика на грипа. Използваме ги и днес, заедно с неврами-

нидазните инхибитори.

- Кои са ключовите фактори за успешното лечение на грипа с антивирусни препарати?

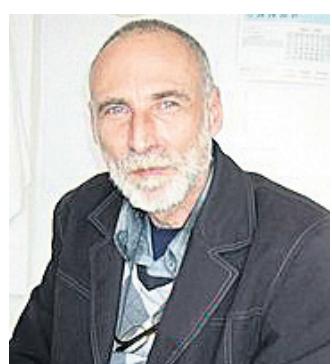
- На първо място да е установено, че конкретното вирусно заболяване е грип. Това е работа на лекаря! Той може да постави диагнозата и по типичните клинични белези, но и чрез достъпни и бързи тестове. Следващото изискване е противовирусната терапия да започне максимално рано - още в първите един-два, най-късно три дни от появата на оплакванията. След това ефективността на лечението намалява. Важно е и пациентът да спазва точно предписаната му дозировка и продължителност на приема на препарата. Не бива да се допуска компрометиране на антигрипните лекарства чрез неправилно или ненавременно приложение.

- Каква е ролята на антибиотиците при грипа?

- Нито едно вирусно заболяване не се лекува с антибиотици. Но при възникване на бактериално усложнение, например пневмония, те са задължителни по предписането на лекар.

УСЛОЖНЕНИЯТА СЛЕД ГРИП

Вирусът активира ревматологичните заболявания

Д-р Иван Казмин, завеждащ Отделението по ревматология в МБАЛ - Бургас

Грипът е инфекциозно заболяване с остро протичане и сезонно проявление. Причинява се от групата Influenza вируси, състояща се от три подгрупи - тип А, тип В и тип С. Болестните прояви при пациентите са на практика едни и същи - висока температура, отпадналост, болки в мускулите и ставите, хрема, кашлица, болки зад очите ябълки, сухота и парене по лигавиците на устата и дихателните пътища. Ревматологичните заболявания са разнородна група, състояща се от над 250 болести, като общото между тях е, че се засяга съединителната тъкан на тялото, която е най-разпространената структура в човешкия организъм. Тя участва в изграждането на всички органи и системи и оттам симптомите на болестта могат да бъдат най-разнообразни. Приема се, че основната причина за възникването им са нарушения във функцията на имунната система. Установено е, че при външно антигенно дразнене на организма от вируси, бактерии, паразити и/или химически съединения имунният отговор при хора с определена генетична нагласа води до образуване на антитела, които са насочени не само към външния антигенен дразнител, но и към съединителнотъканните структури на тялото. Вследствие на този болесттворен процес се развива ревматологично заболяване. Грипният вирус

дразни имунната система и предизвика естествен имунен отговор, който при пациенти с ревматологична болест води до нейното активиране. Освен това самият грипен вирус може директно да възпали ставите и мускулите на тялото и да предизвика ревматологично заболяване. Оплакванията при хора с артроза и/или спондилоза при боледуване от грип значително се засилват. Изводът е, че грипът не

само влошава налична ревматологична болест, но и може да предизвика такава. Съветите за хората с възпалително ревматологично заболяване най-общо са: ваксинацията с противогрипна ваксина, както и употребата на имуностимуланти да става задължително след консултация с ревматолог; тези пациенти да се стремят да сведат до минимум излагането си на външни фактори, които могат да повишат риска от заболяване от грип; лечението на грипа да бъде предписано и проследявано от ревматолог. За всички останали хора навременната профилактика с подходяща противогрипна ваксина е един ефективен избор. В противен случай - за да не се разболеете, стойте далеч от хора, боледуващи от грип.

Тел за контакт:
0898 457 493

Бъдете за новите възможности
Интересувате ли се от участие в това клинично проучване?

Имате ли болест на Крон без да употребявате лекарството Имуруел (Азатиоприн)?

В изброените по-долу центрове се провежда научно изследване на ново лекарство за лечение на болестта на Крон. Целта на проучването е да се оцени ефикасността и безопасността на това ново лекарство и ние набираме пациенти с болест на Крон.

Интересувате ли се от участие в това клинично проучване?

Може би сте подходящ да участвате ако:

- сте на възраст от 18 до 50 год.
- имате потвърдена диагноза за болест на Крон, преди поне 4 месеца, но не повече от 10 години
- тежите между 50 и 120 кг
- имате активна болест на Крон
- не употребявате лекарството Имуруел (Азатиоприн)

Участието в това проучване изисква 7 посещения за период от 13-15 седмици. Вашето участие е доброволно и безплатно. Може да оттеглите участието си по всяко време. Проучването е одобрено от Изпълнителната агенция по лекарствата и Комисията по етика за многоцентрови изпитвания. В момента проучването се провежда в 12 Европейски страни.

Ако отговаряте на това описание и се интересувате от участие, моля да се свържете с избран от вас изследователски екип от посочените по-долу.

Изследователски центрове и главни изследователи одобрени от Изпълнителната агенция по лекарствата и Комисията по етика за многоцентрови изпитвания:

1. Отделение по Гастроентерология, МБАЛ - Доверие АД, гр. София тел. (02) 403 6211, д-р Йордан Чурчев
2. Клиника по Гастроентерология и Хепатология, Военномедицинска академия "Многопрофилна болница за активно лечение София, тел. (02) 922 5486, доц. д-р Димитър Таков
3. Клиника по Гастроентерология, Университетска многопрофилна болница за активно лечение "Царица Иоанна - ИСУЛ" ЕАД, гр. София, тел. (02) 9432 103, проф. д-р Симеон Стойнов
4. Клиника по Гастроентерология, Университетска многопрофилна болница за активно лечение "Св. Иван Рилски" ЕАД гр. София, тел. (02) 952 6319, доц. д-р Зоя Спасова
5. Отделение по Гастроентерология, Многопрофилна болница за активно лечение "Токуда Болница София" АД, гр. София, тел. (02) 403 4700, д-р Асен Петров
6. Клиника по Гастроентерология, Многопрофилна болница за активно лечение "Света Марина" ЕАД, гр. Варна, тел. (052) 978217, проф. д-р Искрен Коцев
7. Първо вътрешно отделение с гастроентерологични легла, "IV Многопрофилна болница за активно лечение - София" ЕАД, гр. София, тел. (02) 952 2598, д-р Райна Драганова
8. Отделение по Гастроентерология, Многопрофилна болница за активно лечение "СОФИЯМЕД" ООД, гр. София, национален телефон 0700 89 089, д-р Пламен Петров

Когато ставите се сковават

С д-р Ангел Попов, ортопед-травматолог, изпълнителен директор на МБАЛ „Люлин“ - София, разговаря Камен Здравков

Д-р Попов, увеличава ли се броят на младите хора, които имат проблеми с костно-ставния апарат?

- Има такава тенденция. Този тип заболявания през последните години рязко нарастват, при това не само при възрастните, но и при по-младите. Причините са комплексни. Често младите хора, които принципно са и по-активни, във всекидневието си и особено при спортуване претърпяват различни травми, които след това водят до различни ставни заболявания. Увеличаването на средната възраст на населението чисто статистически води до повече пациенти с дегенеративни изменения.

- Споменахте за спортуващите. А как влияе обездвижването при много от хората?

- Обездвижването се отразява негативно не

Д-р Ангел Попов

само на опорно-двигателната система, но и на целия организъм. Когато липсват активни и адекватни движения, ставният хрущял също търпи промени, които в крайна сметка водят до остеоартроза. При застаял начин на живот мускулатурата е по-слабо развита, а тя има много важна роля за стабилността на ставите и на връзковия апарат. При нетренерирана мускулатура съответните стави са изложени на по-голям риск от травми.

- Когато човек има проблем с една или повече стави, какво е пър-

вото нещо, което трябва да предприеме?

- Обикновено първите оплаквания са свързани с болки при определени движения, сутрешна скованост, невъзможност за извършване на пълния обем движения. Тогава трябва да се търси специалист, който освен прегледа често назначава рентгенови снимки и някои кръвни изследвания. Ако трябва да се търсят по-фини увреждания, се налага изследване на скенер или ядрено-магнитен резонанс. Вече рутинно се прилага и инвазивната диагностика чрез артроскопия. При това изследване се проника в ставата през малък отвор със специална високотехнологична апаратура и директно се оглеждат ставните структури. Ако се налага, по време на тази манипулация могат да се извършат и хирургични корекции в ставните структури.

- Днес много се спори докъде е ролята на техниката в медицината и откъде започва ролята на лекаря специалист.

- Във века на високите технологии диагностично-лечебният процес е сложен комплекс от знанията и възможностите на специалиста и прилагането на съответната апаратура. Съвременното лечение е невъзможно без това взаимодействие! Но все пак водеща остава ролята на лекаря, който трябва да интерпретира данните от апаратните изследвания и да може да работи с всички съвременни устройства в своята област.

- Има ли начин да се отложи тежката дегенеративна промяна в ставите?

- Точно това е нашата цел и целта на профилактиката на тези заболявания! Тя се постига с комплексни усилия. На първо място е адекватни-

ят двигателен режим. Следва поддържането на оптимално телесно тегло. При остри ставни проблеми често са налага приемът на противовъзпалителни средства, а след това продължително време се приемат хондропротектори. Голямо значение има и физиотерапията.

- Кога се налага подмяна на ставата?

- Когато всички други методи на лечение са изчерпани и изследванията доказват, че това е единственият начин за решение на проблема. Разбира се, и състоянието на пациента трябва да отговаря на определени изисквания. Ендопротезирането има дълга история и се прилага успешно, дори и при много възрастни хора.

- Какво във вашата болница е привлекателното за пациентите?

- Това е ново здравно заведение, което е единственото на територията

на квартал "Люлин". Сградата е нова и е строена по всички изисквания за съвременна болница. Тук работят голям брой много добри специалисти. Ортопедично-травматологичното отделение е с най-високо ниво на компетентност и е оторизирано да прилага абсолютно всички методи на лечение в ортопедията и травматологията. Разполагаме и с ревматологично отделение, както и с физиотерапия, което ни позволява да решаваме комплексно проблемите на пациентите със ставни заболявания. Освен това една помалка болница предполага възможност за персонално внимание към всеки пациент. С построяването на магистрала "Люлин" достъпът на пациенти от Югозападна България стана по-лесен, тъй като болницата се намира съвсем близо до магистралата.

За да излезем с усмивка от „00“

Проблемът запек е много чест проблем. Причините могат да са различни: лошо хранене, продължително нервно напрежение, стрес, дехидратация, видове лекарствена терапия, болестни състояния. На всичко това може да се противодейства със смяна на режима на живот, включващ повече движение, целенасочени леки физически упражнения, които действат пряко на стомашно-чревния тракт, меню, богато на храни с много фибри (плодове, пълнозърнест хляб, вариива и др.), и задължително много вода и подходящи сокове. Преодоляването на стреса също е отключващ фактор, като тук могат да помогнат приятните занимания, музиката за релакс, любимото хоби. Включването на подходящи растителни миксове е допълнително добро подпомагане. Актуална "италианска рецепта" под формата на хапчета с меко слабително действие е допълнителна гаранция за възстановяване на комфорта при запечен стомах. Тя има 40-годишна история по земите на Ботуша.

Търсете в аптеките

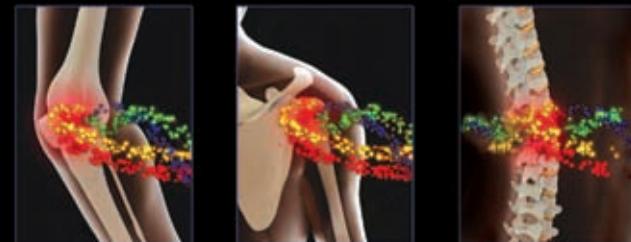

Ле Диечи Ербе
100 таблетки

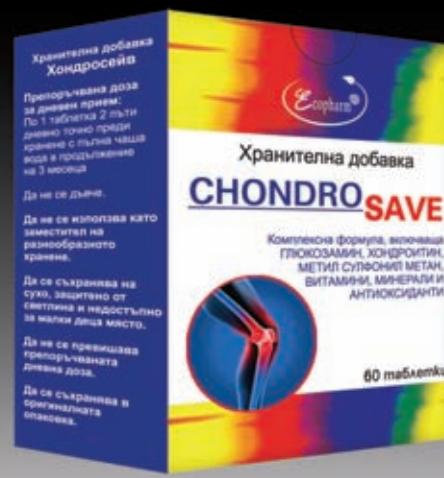
- меко слабително действие
- без колики и болки
- предотвръща подуването и образуването на газове
- 100% гарантиран ефект
- удобен за приемане и дозиране (таблетки)
- напълно безвреден
- подходящ за продължителна употреба

Производител: ESI s.p.a. Италия
Изключителен представител
за България Лим Фарм ЕООД
02 943 11 38, GSM 0888 222 343
www.limpharm.com

Времето променя ставите...

С трижа за всяка става!

CHONDROSAVE

Хранителна добавка

Ecopharm

ЕКОФАРМ ЕООД 1421 София
бул. Черни бряг 17/14 бл.3
тел: 963 15 96; 963 15 97
факс: 963 15 61

Стипендиантски проект подпомага млади медици роми

Виктория Михайлова, Мануела Сандова и Мирослав Ангелов бяха наградени като най-добри студенти по медицина. Отличието бе връчено по стипендиантска програма за младежки от ромски произход - инициатива на Проект Ромско здравеопазване - Будапеща, Стипендиантска програма на "Ромски образователен фонд" и Институт "Отворено общество" с партньори Център "Амалие" и Фондация "Промедия".

Виктория е на 21 години и е студентка трети курс в МУ във Варна. "Тъй като медицината е много скъпа професия, финансирането, което ни бе осигурено по проекта, за нас бе много важно. Когато станеш лекар, имаш признанието на хората, на пациентите, имаш една стабилна от всички гледни точки професия, но докато се стигне дотам, е много трудно и от финансова, и от психологоческа гледна точка", призна след награждаването Виктория.

За себе си разказва, че харесва медицината отдавна. Майка ѝ работи като акушерка, което дава възможност на Вики да познава в голяма степен медицинската среда, как-

то тя казва, отблизо. "Често ходех в отделението с бебета и много рано си казах, че да бъдеш лекар е нещо много голямо, че исках да имам точно тази професия и да помогам на хората. Точно за мен бе особено важно да покажа, че мога да се справя дори по-добре от много други колеги. С участието си в този проект имам нов стимул да продължа със същата амбиция", обърна се студентката с благодарност към екипите на програмата.

Мирослав Ангелов е от

столичния квартал "Христо Ботев". "Запознах се с Мирослав преди 5 години, когато дойде и показва да стане студент по медицина. Вече беше завършил колеж по медицина и искаше да стане лекар. В университета имаше възходящо развитие, респектираше всички с отговорност и стабилност. Очевидно несгодите, които е имал, а те никак не са малко, не са го отчаяли и озлобили, а са го мотивирали да стане една достойна личност", разказа за младежа неговият наставник - началникът на

здравеопазването при ромите. Беше при нас на стаж, възхитен съм от желаниято му за работа, целият ни екип го обикна заради прекрасните му качества".

"Нека покажем един нов облик на обществото, ние сме длъжни да сме адекватно подгответи. Борете се, защото за нас е особено важно да успеем", бяха думите на Мануела Сандова, също наградена.

Стипендиантският проект е инициатива за подпомагане на висшето образование на студенти от ромски произход, които учат медицина, фармацевтика, акушерство, рентгенология, рехабилитация и здравен менеджмент. Той има подкрепата и на държавата. Министерството на здравеопазването кандидатства за ново финансиране от норвежкото правителство. "Надявам се заедно да продължим стипендиантския проект, да има още повече ментори и студенти, да се събирате пак

идните години и да празнуваме успехите на хората от ромски произход", коментира зам.-министърът на здравеопазването Десислава Димитрова.

Основни цели на проекта освен академичните са подобряване на здравните грижи за ромите, противопоставяне на дискриминацията в здравеопазването, създаване на позитивни примери на подражание, които да мотивират повече млади роми да се насочват към кариера в здравеопазването, да помогне за цялостното израстване на младежите, да ги учи и на застъпничество в различни ситуации.

"Колкото и да е трудно, признанието и подкрепата, които получаваш, си заслужават. Всички предразсъдъци са фалшиви", разказват по повод на проекта младежите, тръгнали от една много трудна и проблемна среда към една много трудна и достойна професия - медик.

Масло от крил - мощна омега-3 формула и с уникален състав!

В пъти по-ефективна от което и да е рибено масло на пазара

Гренландският парадокс - двама датски учени изследват храненето на ескимосите в Гренландия през 70-те години и установяват "страни зависимости". Поради суровия климат почти липсва растителна храна. Ето защо местното гренландско население се прехранва предимно с риба и месо от китове и тюлени. Това е диета с много високо съдържание на животински мазнини и холестерол, но въпреки това се установява ниска честота на коронарна болест, диабет и ревматизъм.

Години по-късно се установява и причината за това - вездесъщата омега-3.

Омега-3 от морски източници е особено важна есенциална мастна киселина и употребата ѝ широко се препоръчва от СЗО. Доказаната ѝ ефективност върху понижаване на триглицеридите, на кръвното налягане, на риска от сърдечносъдови заболявания, както и силният антикоагулантен ефект я правят незаменима част от дневното меню на всеки човек.

Най-новата на световния пазар омега-3 се добива от антарктически крил (Euphausia superba). Крилът е плаваща маса от полупрозрачни със средна дължина само от около 3 см. Класифицират се като зоопланктон и се хранят с водорасли, богати на омега-3. Крил Ойл е богато на омега-3 мастни киселини (EPA и DHA), включе-

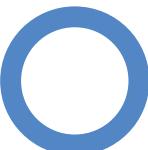
ни в състава на фосфолипиди, което ги прави лесни за усвояване за разлика от липсващите такива в рибеното масло. Единствено в маслото от крил учени откриват астаксантин, който е и най-мощният антиоксидант. Доказват и че крилът е единственият животински източник на така важните флавоноиди.

Крил Ойл е единствената омега-3 с морски произход, която съдържа, и то в натурален вид, най-мощният антиоксидант - астаксантин! Ето защо Крил Ойл е с антиоксидантен капацитет:

- > 47 пъти повече от омега-3 (18:12) рибено масло;
- > 34 пъти повече от Co-Q10;
- > 6.5 пъти повече от ликопен;
- > 4.0 пъти повече от червена боровинка;
- > 2.6 пъти повече от бъз.

Хербамедика ЕООД е вносител на най-качественото масло от крил, а именно Нептун Крил Ойл, което е наградено с престижната награда "Най-добър продукт на годината" за 2010 г. Нептун Крил Ойл можете да закупите от аптеките или да поръчате на тел. 02/ 818 48 70.

Заедно срещу диабета 2008-2012 Unite for diabetes 2008-2012

Обучение на хора с диабет

по инициатива на
Българска Асоциация Диабет

Тема на обучението: Как да контролирам диабета си по-добре

Населено място	Дата на провеждане	Начален час	Място на провеждане
Сливен	10 декември	13.30	Клуб на пенсионера
Гоце Делчев	10 декември	16.00	ул. "Т. Александров" 30, Учебен автоцен
Превала	13 декември	10.00	Читалище
Копиловци	13 декември	12.30	Клуб на пенсионера
Боровци	13 декември	15.00	Клуб на пенсионера

Лектор: Г. Вутова, обучаващ по хранене и диабет

За повече информация се обрнете към местните дружества на БДА

С подкрепата на

Екофарм ЕООД

Диабетен център
„Свети Лука“

Българско дружество по
ендокринология

Съюз на
диабетните
сестри
в България

Ново Нордиск
фарма ЕАД

Само лекари трябва да практикуват хомеопатия

С г-р Зорка Угринова - специалист по обща медицина, член на УС на Българската медицинска хомеопатична организация и преподавател по хомеопатия към Европейска школа по клинична хомеопатия, разговаря Камен Здравков

Д-р Угринова, какъв тип лечение е хомеопатията?

- Днес човечеството може да се гордеет с невероятни научни постижения, включително и в медицината. Но е факт, че точно сега все повече лекари и пациенти от цял свят насочват внимание то си към един толкова стар, но изпитан метод за лечение и профилактика като хомеопатията. Неин основоположник е немският лекар Самюел Ханеман, виден токсиколог и химик, работил в Университета в Лайпциг. След дългодишки наблюдения и експерименти той установил, че вещества, които в големи дози могат да причинят болест, в безкрайно малки дози могат да излекуват болест, пропричаша с подобни симптоми. Оттук идва и името хомеопатия (homeos - подобен, и patos - болест). Основните принципи на хомеопатията са три. Първите са за подобието и безкрайно малката доза. Нека дадем за пример така познатото на всички ужилване от пчела, което причинява розов оток, щипещ, сърбящ, с облекчаване от студени компреси. Така лекарите хомеопати използват лекарство, получено от безкрайно малки дози, т.е. стотици пъти разредена пчелна отрова, за лечение на всякакви обриви, които приличат на ужилване от пчела - парещи, сърбящи, облекчаващи се от налагане със студено. Това могат да са различни видове уртикарния, екзема, атопичен дерматит и т.н. Другият принцип е на индивидуалния подход към болния. Не се лекува само болестта или болният орган, а пациентът като цяло. Ето защо, ако трима пациенти се оплакват от болки в стомаха, киселини и дискомфорт, те ще се лекуват с три различни хомеопатични лекарства. Хомеопатията е холистична медицина. Тя приема, че природата, както в човека, така и извън него, е в хармония и равновесие, а болестта представлява нарушение на това равновесие. С помощта на хомеопатичните препарати се цели да се мобилизират собствените защитни си-

Д-р Зорка Угринова преглежда последния си пациент

ли. Те са своеобразен сигнал към организма с какво трябва да се справи сам.

- Защо официалната медицина, от една страна, се отнася скептично към хомеопатичното лечение, а от друга страна, много лекари изписват и такива препарати?

- Хомеопатия се преподава в много от медицинските университети (само във Франция те са осем), а броят на лекарите, които я практикуват, непрекъснато расте. Все повече лекари с различни специалности се обръщат към този безвреден метод на лечение. Той им разкрива нови възможности в ежедневната практика. Проучвания в областта на хомеопатията се публикуват в най-престижни медицински списания, а здравните каси в страни като Франция, Германия, Великобритания и др. изплащат както хомеопатичния преглед, така и назначените от лекаря хомеопатични медикаменти.

- Кой трябва да може да ни лекува чрез хомеопатия, достатъчно ли е човек да изкара един курс и да отвори такъв кабинет?

- На първо място, хомеопатът трябва да бъде

лекар! Немислим е човек с всякакво друго образование да изкара курсове и да се титулува хомеопат. Само дипломиран медик може и трябва да бъде отговорен за здравето на пациентите. Той може да прецени какво е здравословното състояние на човека пред него, има ли нужда от допълнителни изследвания, консултации с друг специалист. Само лекар може да се ориентира в набора от медицинска документация - рентгенови снимки, кръвни картини, аудиометрии, електрокардиограми, епикризи след хоспитализации, микробиологични и други изследвания, с които много пациенти идват на преглед. В момента обучението по хомеопатия за висши медицински специалисти се провежда от Европейската школа по клинична хомеопатия по програми, одобрени от медицинските университети в София, Пловдив, Плевен и Варна. Съсловната организация се нарича Българска медицинска хомеопатична организация. Тя е асоцииран член на Българския лекарски съюз и член на Съюза на научните дружества в България. В нея членуват над 1500 лекари от цялата страна.

- Има ли сериозни

проучвания за резултатите от хомеопатичното лечение, както се прави с химическите лекарства?

- Провеждането на масови проучвания с хомеопатични лекарства е много трудно точно заради индивидуалния подход. Споменахме, че ня-

ма 100 пациенти с еднакви оплаквания, които да приемат едни и същи хомеопатични лекарства, че да бъдат стандартизираны лечебните схеми, дозировката и да се проследи ефектът. Независимо от тези трудности периодично се публикуют в международни

списания фундаментални и клинични изследвания. Напоследък могат да се открият известни научни съобщения от експериментиране върху отделни клетки и тъкани или върху животни, които недвусмислено показват, че хомеопатичните лекарства действат. Друг е въпросът, че още не се знае механизъмът, по който това се случва...

- Може ли човек да се лекува едновременно с химически лекарства и хомеопатични продукти?

- Хомеопатичният метод на лечение може да се съчетава с всички други лечебни методи и средства и няма конкретна причина да не се комбинират алопатични с хомеопатични лекарства. Лекарят хомеопат ще прецени какви лекарства да изпише и за какъв период от време и ще проследи състоянието на пациента.

- В кои държави по света хомеопатията има най-силни традиции?

- Много страни имат традиции и свой опит с хомеопатия. Интересна е практиката в Русия, във Франция, Белгия, Великобритания, Индия. Те имат свой облик, свои традиции и свои школи.

ГЪРЛОБОЛ?

ХОМЕОЖЕН®9

Ще Ви облекчи!

Може да се приема от деца и Възрастни.

Хомеопатичен лекарствен продукт
Преди употреба прочетете листовката!

A 703 12.07.2012

За първи път у нас омега-3 се комбинират в един синергичен комплекс с други две много ценни за човешкия организъм вещества - коензим Q10 и селен.

С комбинацията от омега-3, коензим Q10 и селен цялата кръвносна мрежа, сърдечният мускул, скелетната мускулатура, мозъкът и кръвта получават необходимата клетъчна храна, за да функционират хармонично и да са в добро здраве. Омега-3 хранят сърдечните клетки, разреждат кръвта и заедно със селена оказват силен противовъзпалителен ефект, като регулират мастната обмяна и редуцират натрупането на холестеролни плаки. От друга страна, коензим Q10 подхранва сърцето и цялото тяло с енергия, като съхранява жизнеността на всички клет-

Да се погрижим за сърцето с ОмегаПрим

ки. Селенът като силен антиоксидант противодейства на окислителния риск, поддържа еластичността на кръвните съдове, а освен това активира и ускорява метаболизма.

Важно е омега-3 да са от рибено масло, защото в този случай ценните мастни киселини се получават **наготово от организма**, докато при омега-3 от **растителен произход като лененото масло** например се изисква **дълъг процес на преработка и ефективността** в много от случаите е **минимална**.

Да очакваме ли осезаем резултат?

Оsezаемият ефект, по-различното усещане в сравнение с приема само на омега-3 се получава от включения в комбинацията коензим Q10. Тъй като той е мастино-разтворим антиоксидант, неговото действие е още по-мощно, когато се усвоява в мастна среда, каквато се създава от омега-3 мастните киселини от рибено масло. Добре усвоеният коензим Q10 в съдружие с омега-3 и селен предизвиква осезаем прилив на енергия и подобрява жизнения тонус. Коензим Q10 е

основен компонент на всяка клетка, който се грижи за нормалното протичане на метаболитните процеси в тялото, защитава клетките от свободните радикали и поддържа имунната система в спортна форма.

Знаете ли, че Коензим Q10 е познат като съставката с магически ефекти? Приемът на коензим Q10, който се счита за мощен антиоксидант, може да ни помогне да преодолеем недостига на енергия в клетките и цялото ни тяло, да почувствуем по-малка нужда от сън и да усетим ефект на подместване.

Няколко изпитани мерки за облекчаване на пристъпите на кашлица

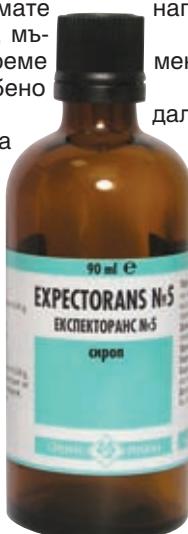
Когато сте настинали или, още по-зле, имате бронхит, може би също така имате и досадна, мъчителна кашлица. Кашлянето може да е от време на време или да стане продължително, особено когато говорите или се храните.

Когато се случи кашлицата да е във вид на пристъп, това, което искате, е тя да спре.

Първият ви избор в подобна ситуация вероятно е лекарствен продукт - например Експекторанс № 5 - комбиниран сироп с широк противокашличен спектър на действие и с утвърден в практиката състав, прилаган за лечение на кашлица при бронхит, астма и възпалителни заболявания на горните дихателни пътища. Сиропът успокоява кашлицата и прите-жава отхрачващо, противомикробно действие.

Експекторанс № 5 е една изпитана рецепта, която може да ви помогне. Това обаче не означава, че не е необходимо да вземете и допълнителни мерки за облекчаване на пристъпите. Ето какво още можете да направите:

1. Вземете горещ, дълъг душ и дишайте в парата. Това ще овлажни гърлото.
2. Ако сте на легло, повдигнете главата на висока възглавница, особено когато спите.
3. Пийте течности - те ще разредят мукуса и ще

направят кашлицата по-продуктивна.

4. Ако обичате пикантни храни, сега е моментът - те разграждат мукуса.

5. Спрете цигарите, ако пушите, и стойте далеч от пушачи - димът ще изсухи гърлото ви и ще ви накара да кашляте повече.

6. Сложете масло от лавандула или жасмин да се изпарява от нагряването на свещта или си капнете няколко капки върху възглавницата за през нощта и върху носна кърпичка, за да ги вдишвате през деня.

7. Ментовите бонбони и ментовият чай са също добър избор при кашлица.

8. Чай от лайка или парна баня с лайка също ще облекчат кашлицата и ще спомогнат за разграждането на мукуса.

9. Лъжичка мед ще облекчи мъчителния пристъп и ще намали дразненето в гърлото.

10. Когато получите пристъп, се изправете и се старайте да вдишвате само през носа. Дишането през устата ще засили кашлицата.

Запомните обаче, че кашлицата е не просто неприятен симптом - тя може да е показател за по-сериозно заболяване, особено ако е продължителна.

Ако случаят е такъв, е добре да посетите лекаря си.

Ефективно решение за проблемите на менопаузата

В топ форма с Изофлавон

За комфорт преди и по време на менопаузата

Изофлавоните са биологично активни съединения, които присъстват в храните от растителен произход. Спадат към групата на растителните естрогени (фитоестрогени) и имат действие, подобно на естествените женски полови хормони (естрогените), но не са стероиди. Те имат още антиканцерогенно действие, укрепват имунната система, работят като антиоксиданти.

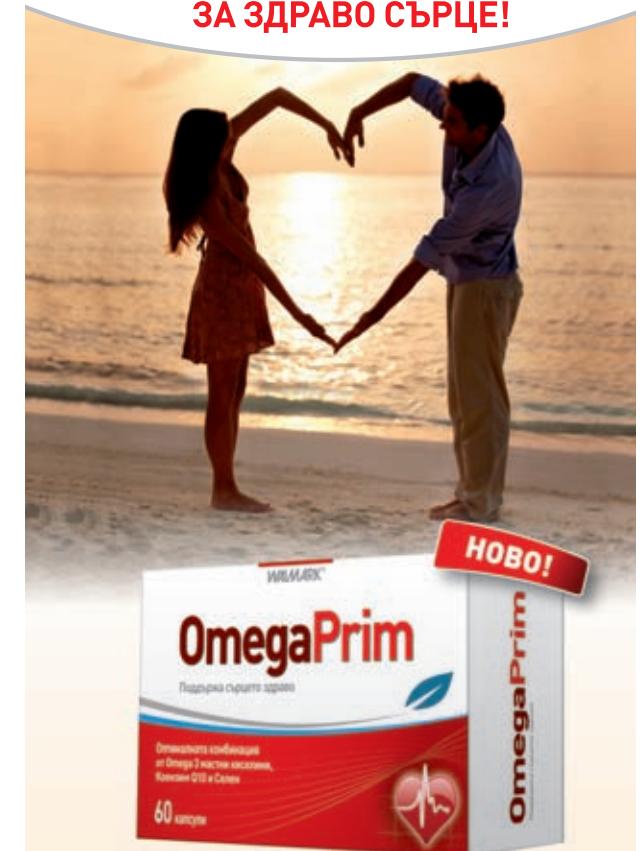
Едни от най-богатите източници на изофлавони са соевите зърна. Соевият изофлавон е алтернативен заместител на хормоналната терапия с естроген при жените в периода преди и по време на климактериума. Намаляването на нивото на женските хормони в кръвта се свързва с редица неприятни симптоми като топли вълни, безсъние, нощи изпотявания, вагинална сухота, главобо-

лие, нервност, неспокойство, промени в настроението, раздразнителност. Редовната консумация на изофлавон ефективно премахва описаните симптоми на менопаузата, заздравява костите и предотвратява остеопорозата.

В университета Урбана, Илинойс, САЩ, клинично изследвали жени в менопауза, които в продължение на 6 месеца всеки ден консумирали соеви добавки. Резултатът бил значително увеличаване съдържанието на костни минерали и по-добра плътност на прешлените на гръбначния стълб и на други кости.

Редовният прием на соев изофлавон може да се използва и като профилактика на рак на гърдата. Има доказателства, че това има предпазващ ефект при сърдечно-съдови проблеми, при рак на простатата и дебелото черво.

ОМЕГАПРИМ – НАЙ-МОДЕРНАТА ОМЕГА ФОРМУЛА ЗА ЗДРАВО СЪРЦЕ!

Комбинация от Омега 3, Коензим Q10, Селен.

Коензим Q10 и Селен подсилват много-кратно действието на Омега 3 и така дават мощен и осезаем ефект върху работата на цялата сърдечно-съдова система:

Омега 3

намаляват холестеролните плаки и нормализират кръвното налягане

Коензим Q10

доставя енергия на сърцето и цялото тяло и осигурява младост на клетките

Селен

поддържа кръвносните съдове еластични и ускорява метаболизма

www.omegaprim.bg

Търсете в аптеките и на www.club-zdrave.bg

WALMARK®

Доц. д-р Димитър
ПОПОВ

Вдревна китайска притча се разказва за керван, пътуващ по Пътя на коприната, който спрял за кратък отдих. И тук търговците станали свидетели на странна гледка - млада жена ругаела и налагала белобрад старец, който упорито отказвал да стори нещо. Единият от търговците попитал жената каква е причината за нейния гняв. Жената отвърнала, че това е нейният правнук, който отказва да пие отварата си от годжи бери и започнал да старее. Оказалось се, че младата жена - неговата прабаба, е на триста години! Такава е притчата, но има и достоверни свидетелства за магическото действие на малките оранжево-червени плодчета на храстата годжи бери, чиято родина са плодородните долини на Тибет.

Първото по-обстойно описание на растението чудо се съдържа в труда на китайския алхимик и лечител Тао Хун Цин "Канон за лекарствените растения на Свещения земеделец", в който се излагат основите на фармакологията и се описват 365 лекарствени средства. И ето, хилядолетия по-късно, в наши дни, светът е обхванат от истинска годжимания. Повод за това дадоха задълбочени изследвания върху състава и действието на уникалните плодове, както и някои сензационни статии в известни издания, описващи техните необичайни, почти свръхестествени свойства. Горещи популяризатори на годжи бери са световни знаменитости като Мадона, Кайли Миноуг, Стинг, Мик Джагър, както и известни политици, актьори и спортисти.

Каква е истината и къде започват легендите?

В миниатурните (0,5-1,5 см) плодчета бяха открити удивително големи количества от 18 амино-

Чудото от Тибет

киселини (повече, отколкото в суперхраната пчелно млечице!), осем от които са незаменими, т.е. не се синтезират от човешкия организъм. Освен това в тях беше установено наличието на 21 важни минерала, между които желязо, цинк, мед, мangan, калий, калций, магнезий, селен, фосфор, йод и германий. По съдържание на желязо плодовете на годжи бери превъзхождат петнадесет пъти признанията за шампион спанак, а растения, съдържащи германий, известен със свое то противотуморно действие, са изключителна рядкост. В малките плодчета беше доказано наличието на редица жизнено-важни витамиини - А, В₁, В₂, В₃, В₅, В₈, С и Е, каротеноиди, flavonoиди, фитостероли, глюкозинолати и изоцианати и т.н. По съдържание на витамин С годжи бери превъзхожда около 500 пъти портокали и лимоните! Особено ценна съставка са откри-

тите 22 полизахарида, съставляващи около една трета от масата на плодовете. Четири от тях са мощни антиоксиданти, които предпазват клетките (особено тези на черния дроб и бъбреците) от губителното действие на свободните радикали. Според изследване, проведено под егидата на американското правителство, годжи бери е плод с уникално висока антиоксидантна активност, превишаваща три пъти тази на нарпа, почти десет пъти тази на боровинката и над двадесет пъти тази на портокалите. Само 10-15 г от плодовете на годжи бери са достатъчни, за да осигурят надеждна защита отрушителното действие на свободните радикали.

През 1998 г. беше установено, че полизахаридите, съдържащи се в плодовете на годжи бери, помагат за нормализиране на кръвното налягане, играят основна роля за поддържане на "вътрешната

чистота" в организма, т.е. при неговата "детоксикация". Счита се, че изотицианатите и в частност сулфорафанът, съдържащи се в плодчетата, унищожават раковите клетки, потискат образуването на тумори и спомагат за възстановяване на засегнатите тъкани. Доказано е, че сулфорафанът способства за увеличаване на съдържанието на мощния вътрешноклетъчен антиоксидант глутатион, който има основна роля в борбата срещу старението и дегенеративните процеси в организма.

В плодовете на годжи бери има и бета ситосте-

"икономичен" енергиен режим, при който става регенериране на клетките. Бидејки мощн антиоксидант, мелатонинът е последният рубеж при защитата на мозъка от действието на свободните радикали. Както е известно, почти половината от мозъка се състои от мастна тъкан, значителна част от която съставляват ненаситените мазнини, които са особено уязвими. Неотдавнашни изследвания показваха, че годжи бери е ефективно средство за нормализиране на функциите на костния мозък, в частност - при производството на червени и бели кръвни телца и кръвни плоочки. Чудодейството на годжи бери не се дължи само на неговия изключително богат набор от биологично активни вещества, но и на тяхното невероятно сътношение, поради което се смята, че на Земята това растение няма аналог.

Естествено, най-добър резултат се постига при консумиране на пресни плодове (не повече от 20-30 г дневно), които обаче все още се намират търде трудно. Значителна част от полезните качества на плода се запазват и при неговото сушене (най-добре на сянка или във вентилаторна сушилня). Сушени плодове годжи бери вече са достъпни, в т.ч. и на нашия пазар. Изпитана тонизираща напитка се получава при запарване на 1 чаена лъжичка плод в чаша гореща вода в продължение на половин час. Полученият извлек се изпива в рамките на деня на две-три равни порции. Плодовете могат да се добавят и към супи, десерти, млечни продукти и мюсли.

gropov_bg@yahoo.com

ХРЕМА?

Коризалия®
Върното решение!

Не предизвиква сънливост и може да се приема от деца и възрастни.

BOIRON

Хомеопатичен лекарствен продукт
Преди употреба прочетете листовката!

A 702 | 12.07.2012

През петдесетте години на миналия век в популярно китайско списание била публикувана историята на Ли Цин Юн, който преживял цели 256 години. Той бил майстор на ци гун (древна китайска медиативна система, основаваща се на грациозни движения и дихателни упражнения) и през целия му живот денят започвал с шепичка годжи бери. Когато навършил 150 години, лично императорът го удостоил със специален сертификат, удостоверяващ неговата възраст и година на раждане - 1677. Подобен документ той получил и за своята 200-годишнина. През 1927 г., когато навършил 250 години, той бил поканен на тържествена церемония при губернатора на провинция Съчуан - генерал Ян Сен, по време на която била направена уникална снимка на свръхдългожителя, която обиколила Земята и се превърнала в световна сензация. За неговата смърт през 1933 г. съобщават в "Ню Йорк таймс" и "Лондон таймс".

Инфекцията на пикочните пътища може да е без симптоми

Доц. Красимир Янев

С доц. Красимир Янев, уролог от УМБАЛ „Александровска”, разговаря Галина Спасова

Доц. Янев, има ли данни за предизвикателства, които уроинфекциите представляват за здравната система?

- Бих нарекъл уроинфекциите социален проблем. Защо? За съжаление за Европа няма достатъчно точни данни - нито за честотата им, нито за това какви средства се изразходват за лечението на инфекциите на пикочните пъти-

ща. В САЩ обаче такива данни съществуват и е направен съответният анализ. Там годишно има 7 млн. посещения при лекар заради уроинфекции, като най-често поводът е цистит. А за лечение на инфекциите на пикочните пътища са предназначени 15% от всички изписани антибиотици. Калкулирани, разходите възлизат на сума от порядъка на 1 млрд. долара годишно. Като се прибавят хоспи-

тализацията и допълнителната терапия на някои от пациентите, общо разходите надхвърлят 1,6 млрд. долара. Така че това е действително голям проблем за здравно-социалните системи, като с пълна сила важи и за Европа - просто на нашия континент сега се правят тези анализи.

- **Може ли такава инфекция да протича, без човек да има симптоми?**

- Да, ние наричаме такава инфекция безсимптомна бактериурия, която може да е сигнатурна (показателна) - това е в зависимост от микробното число на микроорганизма, който предизвиква възпалителния процес. Но има разлика - тази безсимптомна бактериурия може да се наблюдава при здрав човек, но ако се наложи да се прави някаква операция, веднага трябва да се профилактира антибактериално, с медикамент. При бременните обаче тя задължително се профилактира със съответните, подходящи за това състояние, антибиотици. Хората трябва да са наясно, че най-честите причинители на уроинфекциите са чревните бактерии.

Вече всички са чували за Ешерихия коли - тя е причинителят при 70 до 95% от инфекциите на пикочните пътища, 5-10% се дължат на стафилококи. Бактерите достигат до пикочните пътища по три основни начина - по кръвен, по лимфен или по асцендентен път (възходящ, по уретрата). Последният е изключително често срещан. Затова при жените инфекциите на пикочните пътища са много по-разпространени - предпоставка са анатомичните особености, късата уретра. В тазовото дъно са събрани три тракта - уринарен, генитален и чревен. И може да си представим колко лесно в такава зона може да се стигне до замърсяване на уринарния тракт.

- **Ако инфекцията може да е скрита, как да се предпазим от нея или да бъде установена по-рано?**

- Основното е да се поддържа хигиена. Има и други рискови фактори и те са свързани с общото състояние и имуните-

та на организма, както и с локалния имунитет. Един упорит запек може да е предпоставка, не-поддържането на добра хигиена... По принцип срив на общите защитни сили на организма, на локалния имунитет, анатомичните и физиологичните предпоставки се имат предвид като рискови фактори. Дори месечният цикъл може да бъде такъв рисков фактор, като се насложат и други неща. Тук е ролята на редовните профилактични прегледи и изследвания. Задължително веднъж в годината се изследва обща урина - ако се види, че има масово бактерии, лекарят предписва микробиологично изследване. Това е свързано с профилактиката по принцип на всяко заболяване - веднъж в годината да се направи кръвна картина, изследване на урина, ехография и т.н. Трябва хората да са по-серозни и отговорни към здравето си, да изискват и от личния си лекар. За съжаление българите са малко небрежни в това отношение.

- **Кога проблемът е вече хроничен?**

- Инфекциите са остри и хронични. Могат да бъдат неусложнени и усложнени. Неусложнени са, когато например на пръв поглед съвсем здрав човек изведнъж развива цистит с типичните оплаквания. Ако терапията не е адекватна и достатъчна, този цистит може да хронифицира. И се появяват вече и рециклиращи уроинфекции и т.н. За хронифициране говорим, ако в рамките на година има 3-4 инцидента. Но може да има и реинфекција. Което означава, че циститът може да е излекуван, но да се появя отново с друг причинител.

- **Пикочните пътища стават "слабо място".**

- Да, затова профилактиката е много важна. Топли обувки, топли дрехи около кръста, поддържането на много добра лична хигиена. Разбира се, билковите препарати имат място и като профилактика, и като лечение. Някои от билковите продукти на пазара имат действително лечебен ефект - т.е. в тях съответната билкова субстанция има терапевтична значимост.

Хранителна добавка
URO COMFORT

Благоприятно повлиява
функцията на пикочните пътища

Още индианците познават полезните свойства на червената боровинка.

Ecopharm

ЕКОФАРМ ЕООД 1421 София
бул.Черни Връх № 14 бл.3
тел. 963 15 96; 963 15 97
факс: 963 15 61

www.ecopharm.bg

ЧАСТВО ОТ

Ecopharm